

Vlaams
Parlement

vergadering **C185**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 14 april 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over werk- en wendbaar werk – 1391 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de informatiesessies voor oudere werklozen – 1521 (2015-2016)	8
VRAAG OM UITLEG van Jan Hofkens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de impact op de Vlaamse arbeidsmarkt van het voorstel van Europees commissaris Marianne Thyssen om de loonvoorwaarden voor gedetacheerde werknemers in de EU gelijk te schakelen – 1491 (2015-2016)	11
VRAAG OM UITLEG van Jan Hofkens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van langdurig zieken – 1618 (2015-2016)	14
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de realisatie op het terrein van de beoogde hervorming van het streekbeleid – 1605 (2015-2016)	17
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stijgend aantal openstaande vacatures – 1636 (2015-2016)	21
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het behoud van waardevol wetenschappelijk onderzoek – 1411 (2015-2016)	23
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de rol van de Vlaamse Regering bij de implementatie van het federale plan voor de bevordering van het vrouwelijk ondernemerschap – 1540 (2015-2016)	26
VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de overname van Punch Powertrain en de financiële impact voor Vlaanderen – 1561 (2015-2016)	31
VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de handelsmissie naar Indonesië – 1585 (2015-2016)	33

**VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over werk- en wendbaar werk
– 1391 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik zal mijn vraag afstellen op de gebeurtenissen op federaal niveau van afgelopen weekend. De Federale Regering heeft in het kader van de begrotingscontrole een pakket maatregelen inzake werk- en wendbaar werk voorgesteld. Dit is er onder meer gekomen na de rondetafels 'werkbaar werk'. De voorstellen bevatten enkele interessante denksporen om te komen tot meer werk- en wendbaar werk, zoals de annualisering van de arbeidsduur, de flexibilisering van overuren, een nieuw kader voor thuiswerk, het tijdsparen enzovoort.

In het verleden deelde u in deze commissie mee dat ook u hebt deelgenomen aan de rondetafels 'werkbaar werk'. In dit verband heb ik in deze commissie reeds benadrukt dat het belangrijk is dat de Federale en Vlaamse Regering op dezelfde lijn zitten met betrekking tot dit thema en elkaar versterken.

Minister, welke input hebt u gegeven tijdens de rondetafels 'werkbaar werk'? Werden het Vlaamse en het federale beleid op elkaar afgestemd? Welke concrete afspraken werden er gemaakt met uw federale collega? Zult u betrokken worden bij de concrete uitwerking van het pakket maatregelen inzake werk- en wendbaar werk van de Federale Regering? Plant u naar aanleiding van de rondetafels concrete initiatieven op Vlaams niveau? Zult u met aparte voorstellen komen? Kunt u ons berichten over het verloop van de projecten inzake werkbaar werk van het Europees Sociaal Fonds (ESF) Vlaanderen? Zijn er reeds elementen bovengekomen die u zou willen meenemen in uw beleid?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, als kabinet hebben we inderdaad deelgenomen aan de rondetafels.

U stelt het een beetje voor alsof daar wordt afgesproken hoe we het allemaal samen zullen aanpakken. Ook Wallonië en Brussel zitten mee aan tafel. Het is geen gezellige boel waarbij wordt gezegd: 'Doen jullie dat en dan doen wij dat'. Zo werkt het niet. Het is een federale rondetafel en ze gaan over de federale bevoegdheden. Wij kijken dan hoe Vlaanderen al dan niet kan inpikken op de ideeën die daar worden geformuleerd. Of nog erger, stel dat er voorstellen worden geformuleerd die in tegenstrijd zijn met wat wij in Vlaanderen willen doen, dan zullen we dat daar aan bod brengen. Zo werkt het. Ik wil u hiermee een juist beeld geven. Nadat het federale niveau heeft gezegd wat zij doen en als dat niet in tegenstrijd is met wat wij doen, dan zullen wij ons beleid voeren en dat kan anders zijn dan in Brussel of Wallonië.

De tien geformuleerde denksporen waarover u het had in de schriftelijke voorbereiding van deze vraag, zijn effectief federale bevoegdheden en verstoren niet rechtstreeks het Vlaamse beleid. De rondetafels waren een startpunt voor de verdere discussie tussen sociale partners en de Federale Regering. De voorstellen die in het weekend zijn geformuleerd, wil ik in dezelfde filosofie naar voren brengen. We zullen verder afstemmen tussen het Vlaamse en federale beleid door overleg tussen de twee kabinetten. Over wat in het weekend is beslist hebben we nog geen overleg gehad.

In Vlaanderen lopen er reeds een aantal initiatieven inzake werkbaar werk. Ik geef u enkele voorbeelden. In juli 2015 – dus voor de rondetafels 'werkbaar werk' – heeft de Vlaamse Regering mijn conceptnota 'Focus op talent en competentie' goedgekeurd. Onderdeel van de conceptnota is een mobiliserende strategie ontwikkelen. Doelstelling is om zoveel mogelijk van onderuit te werken. Het is aan de sociale partners en stakeholders om werkbaar werk op de agenda te zetten en daar een mobiliserende strategie van acties op te ondernemen. De bevraging van de sociale partners en stakeholders is volop bezig.

Verder heeft werkbaar en wendbaar werk als thema ingang gevonden in de nieuwe sectorconvenanten. Ik ben daar heel blij mee. Werknemers kunnen nog altijd gebruikmaken van loopbaancheques, wat een heel belangrijk instrument is. Nadenken over waar je bent in je carrière en waar je naartoe wilt, is een van de meest fundamentele elementen. Dankzij de loopbaancheque ben ik er zeker van dat meer mensen elke dag fluitend naar hun werk gaan.

Zoals afgesproken in het regeerakkoord is het de doelstelling om de opleidingsincentives te hervormen naar één geïntegreerd systeem. De sociale partners hebben wat tijd gevraagd om dat verder te bespreken in het sociaal overleg van dit voorjaar. Dat zijn allemaal elementen in werk- en wendbaar werk die voor 100 procent aansluiten bij de Vlaamse bevoegdheden. Ik denk niet dat het nodig is om daar nieuwe initiatieven aan toe te voegen. Met de sectorconvenanten hebben we een grote stap vooruit gezet.

Het ESF ondersteunt al sinds het programma 2007-2013 projecten die inzetten op een hogere werkbaarheid van jobs. Dit gebeurde met name via 15 oproepen 'Mensgericht Ondernemen', waarbij 365 projecten werden goedgekeurd. De doelstelling van de projecten mensgericht ondernemen was het verhogen van de kwaliteit van de arbeid door te werken aan arbeidsinhoud en daarbij rekening te houden met de werkbaarheid van de jobs.

In de loop van het programma stelden we een stijgende belangstelling vast voor die oproepen. Dat is vaak zo. Dat moet wat groeien. Voor de eerste oproep waren er 36 projecten ingediend. Voor de laatste oproep was dat bijna verdubbeld, tot 70 ingediende projecten. Ik denk dat dit ook te maken heeft met een groter besef van de noodzaak van een modernisering van het humanresources- en organisatiebeleid om langere loopbanen mogelijk te maken en er uiteraard voor te zorgen dat men geschikt personeel heeft en blijft hebben.

Het ESF heeft ook een oproep gelanceerd om werkbaar werk in de sectoren ingang te doen vinden, via die addenda op de sectorconvenants. Zoals ik al zei, werd het thema van de werkbaarheid na de ESF-projectfinanciering nu opgenomen en geconsolideerd als thema in de sectorconvenants 2016-2017. Het ESF heeft eveneens via de innovatieoproep meerdere projecten gesteund die met betrekking tot werkbaar werk worden ontwikkeld en ingang moeten vinden bij de Vlaamse ondernemingen en organisaties. Een goed voorbeeld is het innovatieproject 'Werken aan werkbaar werk' van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Stichting Innovatie & Arbeid (STV). Dit project speelde in op de nood om alle beschikbare kennis en methodieken inzake werkbaar werk te bundelen en een aantal nog ontbrekende praktische tools te ontwikkelen. Dat heeft ook geresulteerd in een mooie en zeer toegankelijke website, die vrij ter beschikking is van het grote publiek. Het ESF informeert alle organisaties die projecten hebben ingediend, of van plan zijn in te dienen, over wat er al is ontwikkeld aan instrumenten. Volgens mij zorgt dat er ook zo voor dat dit omstandig wordt geraadpleegd. Als dat dan nog vrij kan gebeuren, dan is dat een extra troef.

In het ESF-programma dat nu loopt, het programma 2014-2020, wordt de prioriteit van het mensgericht ondernemen voortgezet. Op die manier blijft werkbaarheid

voor ons ook een belangrijk thema. Anders dan bij de vorige oproep doen we nu twee types van oproepen. Door die opdeling is er een duidelijkere focus voor organisaties en wordt beter ingespeeld op de groei die een onderneming qua human-resourcesbeleid doormaakt en de bijhorende noden. We hebben dat gedaan omdat we hebben vastgesteld dat organisaties die al een aantal beperkte humanresources-acties hadden opgezet, zoals functieprofielen maken en zo, vaak ervaren dat dit onvoldoende is. Ze hebben wel al een basis, maar ze moeten verder strategisch nadenken over een langere termijn en moeten humanresourcetools en strategie aan elkaar koppelen. Om dat aan te pakken, hebben we nu een oproep 'Geïntegreerd strategisch loopbaanbeleid' gelanceerd. Met die oproep willen we de werkbaarheid van jobs verbeteren door het uitwerken van systemen en processen die het strategisch loopbaanbeleid binnen ondernemingen ondersteunen.

Daarnaast zijn er de grotere of meer mature organisaties, die meestal wel al een uitgewerkt humanresourcesbeleid hebben, maar worden geconfronteerd met moeilijkheden om zich aan te passen aan de veranderende noden. Dat lijkt me ook belangrijk. Heel vaak zijn die grotere bedrijven gebonden door allerlei afspraken uit het verleden en dergelijke meer. Ze zijn niet altijd even flexibel ten overstaan van noden die naar voren komen. We hebben een oproep gelanceerd, de oproep 'Anders organiseren', waarbij zij kunnen nadenken over aanpassingen aan de structuur van de onderneming of een nieuwe structuur kunnen invoeren. Tot nu zijn in de 2 oproeprondes al 30 projecten goedgekeurd voor de oproep 'Geïntegreerd strategisch loopbaanbeleid' en 31 projecten voor de oproep 'Anders organiseren'. Dat is toch goed, want uiteindelijk is dat programma nog niet zo lang geleden goedgekeurd. We hebben dus aanpassingen gedaan met betrekking tot werkbaar werk na de 365 projecten in de vorige periode. We proberen op dat elan voort te gaan, maar gaan nu ook wat dieper voor die bedrijven die daar al klaar voor zijn.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord en zeker ook voor de duiding bij de diverse projecten. Het lijkt me goed dat we daar eens wat feedback van krijgen. Nu, wat die rondetafels over werkbaar werk betreft, het accent ligt inderdaad uiteraard op de impact van de federale beslissingen op Vlaanderen, en ook op de begroting. Voor mij en mijn partij is het cruciaal dat er complementair kan worden gewerkt. Ik verduidelijk even met een concreet voorbeeld. Het federale pakket voor werkbaar en wendbaar werk voorziet in een uitbreiding van het tijdskrediet. Dat wordt uitgebreid met drie maanden voor het motief zorg en met een maand voor het motief van het palliatief verlof. Zal dat een impact hebben op de concrete invulling van het nieuwe systeem van aanmoedigingspremies dat nu in de steigers staat? Die twee kunnen toch niet los van elkaar worden gezien. Vandaag het belang van de vraag.

Ik verwijs ook even naar mijn schriftelijke vraag van eind februari over het rapport van de Stichting Innovatie & Arbeid. Zoals u ook hebt aangehaald, is het van groot belang dat de sectoren dat concept van werkbaar werk mee ondersteunen en uitdragen. Nu leert het rapport ons dat de helft van het beschikbare ESF-budget onbenut is gebleven. Uit uw antwoord blijkt dat veel te maken heeft met het feit dat sectorconsulenten niet konden worden ingezet op de projecten en dat de sectoren ook niet geneigd waren om extra mensen aan te werven voor die projecten inzake werkbaar werk. Een andere vaststelling is dat de spitsurgeneratie, de generatie tussen 25 en 50 jaar, eigenlijk tussen de mazen van het net viel bij diverse van die projecten. Ik heb ook begrepen dat u wacht op en ook heel veel verwacht van die mobiliserende strategie die moet worden uitgewerkt, ook met de sociale partners en de stakeholders, die van onderuit moet worden ondersteund. U hebt dat hier net ook aangehaald. Zij werken momenteel concrete voorstellen uit. Hebt u al een zicht op een timing ter zake, op het verloop van die besprekingen? Is er daarbij ook expliciet aandacht voor die spitsurgeneratie?

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw inderdaad uitgebreide, gedetailleerde antwoord. Ik weet niet of het nu nog werkbaar werk of wendbaar werk is. Ik denk dat minister Peeters het ook niet meer weet, want die noemt het nu het WWW-plan: 'Wendbaar Werkbaar Werk' is het nu dan blijkbaar ondertussen geworden. We nemen dus alle termen maar ineens mee. Laat dat geen voorbode zijn van een complexiteit die men zou creëren in heel die kwestie.

Ik herhaal wat onze fractie al meermaals heeft gezegd: laat werkbaar en wendbaar werk geen alibi zijn voor overregulering, nieuwe regeltjes, complexiteit. Het moet van onderuit komen, bij diegenen die dat werk wendbaar moeten maken. Dat zijn de werkgevers en de werknemers, dus de sociale partners.

Ik steun uw insteek met alle instrumenten die u inzet om flankerend, van onderuit, initiatieven te laten opborrelen en te ondersteunen zoals de sectorconventionen, de ESF-oproepen enzovoort.

Minister, de maatregelen die dit weekend werden aangekondigd, bevatten een belangrijk punt namelijk vorming. In Vlaanderen is levenslang leren een heel belangrijk instrument dat bijdraagt tot een carrière van mensen die langer moeten werken en die misschien in plaats van luchtverkeersleider een andere job moeten gaan doen omdat het hen te veel wordt – ik geef maar een fictief voorbeeld – en daarop moeten worden voorbereid. Ik verneem dat de federale overheid een aantal initiatieven neemt die op zich zeer verdedigbaar zijn maar waarbij het ook belangrijk is dat u, vanuit Vlaanderen, de vinger aan de pols houdt. Ik weet dat u wacht op de sociale partners voor het opleidingsinstrument. Maar laten we vermijden dat er twee instrumenten komen op het ene en het andere niveau. Ik hoop echt dat de zaken weer niet worden bemoeilijkt. Er ligt een belangrijke taak bij u, maar ik weet dat u die ook ter harte neemt, om op te volgen en ervoor te zorgen dat de Vlaamse insteken voor die opleidingsinstrumenten worden opgenomen.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de discussie over werkbaar en wendbaar werk mag niet worden herleid tot minder werken. Ze moet gaan over hoe de arbeidstijd zinvol en tot tevredenheid kan worden ingevuld. De manier waarop arbeidsuren worden ingevuld, is van belang en het resultaat dat wordt bereikt. De kwaliteit van het werk is belangrijk, zeker als we met z'n allen langer aan het werk moeten. Ieder jaar gaan er 140.000 mensen met pensioen. De vergrijzingskosten lopen op. Willen we de welvaart, de economie, maar ook het welzijn – heel belangrijk – betaalbaar houden, dan hebben we geen andere keuze.

Het doel heiligt ook de middelen niet. De werknemers moeten zich goed voelen, moeten de mogelijkheid hebben om werk en privé te kunnen combineren, moeten aanspraak kunnen maken op flexibele werkuren als de jobinhoud het toelaat, maar het mag niet gaan ten koste van de werkgever. We moeten erop toezien dat de federale rondetafelmaatregelen niet enkel gericht zijn op verplichtingen voor de werkgever. De werkgever moet nu al een hele waslijst afwerken – ik heb het hier al een paar keer aangehaald – gaande van voorzorgsmaatregelen tegen burn-out, tot gezondheid en bewegingspreventie. Het welzijn van de werknemers is van groot belang. De werkgevers beseffen dat en delen die mening. Ze hebben er ook alle belang bij dat hun werknemers zich goed voelen op de werkvloer. Om dat te bekomen, doen die werkgevers al heel wat zonder al die wettelijke betutteling.

Dus liefst geen hogere werkbaarheid voor de werknemer door een dalende werkbaarheid voor de werkgever. Een sterke reductie en vereenvoudiging van het regelgevend kader is meer dan gewenst. Er is nood aan flexibele arbeidsorganisatie

waar de werkgever op maat doenbaar werk kan aanbieden aan hun werknemers. Dat verkrijgt men niet met regels alleen.

Minister, zijn er concrete maatregelen voor de werkgever getroffen op die rondetafelconferentie?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Wat u aanhaalt, is natuurlijk een federale bevoegdheid. Ik ben het wel met u eens. Werkbaar werk moet een win-winsituatie zijn voor iedereen. Dat is de basisfilosofie van werkbaar werk. Men heeft niets aan goede mensen die niet de job doen die moet gebeuren. Dat lijkt mij de logica zelve.

Ik kan dus niet antwoorden op uw vraag over maatregelen voor de werkgever. Het is een federale bevoegdheid. Met wat wij doen, helpen we de werkgever. Het zijn de werkgevers die projecten indienen op de ESF-oproepen, niet de werknemers. De loopbaancheque is eerder een instrument voor de werknemer. We hebben zowel instrumenten voor werknemers als voor werkgevers.

Mevrouw Talpe, ik kan u geen timing geven. De gesprekken zijn bezig. Ik ben het wel eens met de heer Hofkens: met wat er in het weekend is beslist, zullen we opnieuw moeten nagaan hoe het ene op het andere kan aansluiten. Het was voor mij, zoals voor de meesten, nieuw. We moeten nagaan hoe dit invloed kan hebben op wat we in Vlaanderen doen. Stel dat er meer opleidingsdagen komen, betekent dat dan er meer een beroep zal worden gedaan op steunmaatregelen, waar ik niet meer geld voor heb? Dan zal ik de steunmaatregelen moeten aanpassen.

Ik ben wel heel tevreden dat in de sectorconvenanten – en u weet dat voor de eerste keer 10 procent van de betaling van de sectorconvenant afhangt van de resultaten – het element van werkbaar of wendbaar werk is opgenomen en dat sectoren er echt aan werken. De instrumenten die ontwikkeld werden door de Stichting Technologie Vlaanderen, zijn een positief gegeven. Iedereen kan er een beroep op doen. Sectoren kunnen nagaan op welke manier ze die kunnen inzetten. Het zijn de bedrijven zelf die deze kunnen gebruiken.

Het is in elk geval mijn bedoeling om weinig verplichtend op te leggen, zeer sensibiliserend te werken en bedrijven te helpen om de drempel te verlagen zodat men initiatieven rond wendbaar werk kan nemen waarbij iedereen wint.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, het is cruciaal om een eenduidig en drempelverlagend beleid inzake wendbaar en werkbaar werk uit te rollen. Vlaanderen moet complementair en flankerend zijn voor het federale beleid. De impact moet worden onderzocht. We leven in tijden waarin we efficiënt met overheidsmiddelen moeten omgaan. Er moet voldoende overleg zijn zodat we op hetzelfde spoor zitten.

Wat de operationalisering betreft, hoop ik van harte dat u de spitsuurgeneratie ook een volwaardige plaats wilt geven in de mobiliserende strategie, waarvoor de sociale partners en de stakeholders nu voorstellen uitwerken. Het is immers die generatie die langer zal moeten werken en die we ervan moeten overtuigen dat een loopbaan geen citroenloopbaan is, maar een druivenloopbaan wordt: hoe langer de druiven kunnen rijpen, hoe beter de wijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de informatiesessies voor oudere werklozen – 1521 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Oudere werknemers worden na een werkloosheidsperiode van drie maanden verplicht een informatiesessie te volgen. Dat kunnen ze doen bij de VDAB of bij één van de vakbonden. De sessie heeft tot doel de werkzoekenden te informeren over rechten en plichten en om te sensibiliseren voor verdere begeleiding. Nadien kunnen ze op vrijwillige basis doorstoten naar de 50+-clubs voor een trajectbegeleiding.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag blijkt dat de VDAB bijna drie keer meer doorstromers heeft naar 50+-clubs dan de vakbonden. Concreet gaat het om 65,2 procent voor de VDAB tegenover 25,1 procent voor de vakbonden. Het lijkt er dus sterk op dat de vakbonden de werkzoekende 50-plussers onvoldoende zouden doorsturen naar de 50+-clubs voor verdere trajectbegeleiding. Dat is jammer, want het zijn de 50+-clubs die oudere werkzoekenden niet alleen informatie verstrekken, maar hen ook motiveren en sollicitatietraining en attitudeondersteuning geven. Bovendien krijgen de vakbonden jaarlijks ongeveer 2 miljoen euro om hun bijblijfwerving te verzekeren. Dat speelt ook mee in het kader van mijn vraag.

Het is niet de eerste keer dat de vakbonden minder goed scoren dan de VDAB inzake doorstroming naar 50+-clubs. In het verleden werd als verklaring daarvoor onder meer aangehaald dat de vakbonden met een 'moeilijkere doelgroep' werken. Indien er objectief vaststelbare verschillen zijn die de resultaten kunnen verklaren, is dat vanzelfsprekend een verschoningsgrond, al moet dat dan wel onderzocht en aangetoond kunnen worden. Mocht anderzijds blijken dat de sessies van de vakbonden hun doel voorbijschieten, is een bijsturing aangewezen. Ondersteuning in het verder uitwerken van hun sessies kan bijvoorbeeld een oplossing zijn, temeer omdat ze een veel groter deel van de oudere werkzoekenden bereiken.

Mijn vragen aan de minister: hoe schat u de verschillen tussen de cijfers van de VDAB en de vakbonden inzake doorstroming naar 50+-clubs door oudere werkzoekenden in? Hoe valt te verklaren dat deze evolutie zich reeds geruimere tijd manifesteert? Zijn er objectief vaststelbare parameters die de verschillen tussen de VDAB en de vakbonden, zoals een 'moeilijker activeerbaar publiek', verklaren? Zo ja, welke? Zult u bijsturingen overwegen om de doorstroom van oudere werkzoekenden vanuit de vakbonden en desgevallend ook vanuit de VDAB te verhogen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb de tabellen naar aanleiding van uw vraag nog eens bekeken en ik moet eerlijk zeggen dat ik ze heel moeilijk vind. Ik ga eens vragen aan de VDAB dat men die cijfers eens duidelijker maakt. Ik wil daarmee beginnen, want ik denk dat we verkeerde conclusies trekken, ook doordat het niet duidelijk genoeg is wat de cijfers wel en niet inhouden. Ik heb de vraag aan de VDAB al doorgegeven. Ik stel voor dat, als ik een antwoord of een verduidelijking van de tabellen van de VDAB krijg, ik ze automatisch, als een bijkomend antwoord op uw schriftelijke vraag, ruim buiten de antwoordtermijn, aan u doorstuur en dat we dat antwoord dan ook aan de commissieleden geven.

De tabel kan in elk geval niet worden gebruikt om conclusies te trekken over de doorstroming van een groep werkzoekenden die de infosessies hebben gevolgd naar een 50+-club. De tabel is immers opgemaakt voor de instroom van 50-plussers in

de werkloosheid in 2014 en de infosessies en de verdere acties hebben niet noodzakelijk sequentieel plaatsgevonden. Ik geef een voorbeeld: een werkzoekende kan naar een 50+-club gaan zonder een infosessie te hebben gevolgd, of kan naar een infosessie gaan en niet naar de 50+-club, maar naar de begeleiding of de bemiddeling. Het valt dus niet uit te maken voor iemand die naar de infosessie is gegaan, welk spoor hij daarna heeft gevolgd. Dat komt niet tot uiting in deze tabel.

Voor en na 2014 is er trouwens een groot verschil. Na 2014 is het voor de groep tot en met 59 jaar niet meer relevant om te kijken wat er na de infosessie gebeurt. Voor iedereen tot 60 jaar is het verplicht om na de infosessie iets verder te volgen: de 50+-club, de bemiddeling of de opleiding. Iedereen heeft dus eigenlijk een na-traject, of dat nu bij de VDAB of bij de vakbonden is. We moeten tot een systeem komen dat, buiten degenen die rechtstreeks een job vinden, er 100 procent doorstroming na de infosessie is. Eigenlijk is er doorstroming voor iedereen tot 60 jaar en is het niet meer relevant om te gaan kijken of de VDAB het beter doet dan de vakbond. Iedereen moet daarna iets doen, tenzij hij een job heeft gevonden. Zoals ik al zei, is de doorstroom naar de 50+-club maar één van de mogelijke acties. In januari 2014 werd de activeringsaanpak bijgestuurd en moet er dus sowieso doorstroming zijn naar een of andere actie.

Daarnaast is er nog een groep 'spontanen'. Zij vallen niet onder de verplichte aanpak. Het gaat over werkzoekenden die vrijwillig de weg naar VDAB of naar de vakbond vinden en die 60 jaar of ouder zijn. Het kan ook gaan om langdurig werkzoekenden die niet onder de verplichte preventieve activeringsaanpak vallen. Die werkzoekenden zijn over het algemeen sterk gemotiveerd, want ze gaan vrijwillig naar de VDAB. Mijn conclusie is dus: in het verleden, toen de doorstroom na de informatiesessie naar een actie nog vrijwillig was – dus tot 2014 – kwamen evaluaties inderdaad uit op een verschil in het voordeel van VDAB. Maar na de invoering zouden alle werkzoekenden die een infosessie hebben gevolgd, dat traject moeten volgen.

Zoals ik al zei, de cijfers zijn zeer moeilijk te interpreteren. De studiedienst van de VDAB is bezig om een tabel met duidelijker cijfergegevens op te stellen. Zodra we daar resultaten van krijgen, zal ik u die overmaken.

Wat uw laatste vraag betreft, kan ik zeggen dat ik net zoals bij de andere bestaande acties met werkgeversorganisaties en vakbonden of sectoren, momenteel bezig ben met de bijsturing van het begeleidingsaanbod voor 55-plussers.

Ik ben zelf met de vakbonden gesprekken aan het voeren over hoe we de taken van de bijblijfwerving kunnen moderniseren. Ik ga ervan uit dat vakbonden, die al jaren zo'n bijblijfwerving hebben, al geleerd hebben uit wat ze doen en voorstellen kunnen doen om nog meer efficiënte begeleiding te kunnen bieden aan 55-plussers en misschien ook aan andere doelgroepen. Ik heb hen gevraagd mee na te denken over de werking in de toekomst, uitgaande van vier basisprincipes: er wordt resultaatgericht gewerkt, de acties moeten meetbaar zijn, alle taken moeten complementair met de markt zijn en de taken moeten een meerwaarde zijn voor de VDAB-werking. Ik ben ervan overtuigd dat dit moet kunnen. Vakbonden hebben een zeer specifieke rol, die anders is dan die van de overheid. Ze zouden op een andere manier mensen moeten kunnen benaderen dan een overheidsdienst zoals de VDAB.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, wat de lezing van de tabellen betreft, kijk ik uit naar het antwoord dat we zullen krijgen over de interpretatie door de specialisten van de VDAB. Het is van belang dat we zicht hebben op de doorstroming. De kloof die nu blijkt uit de lezing van de tabellen, lijkt me, zelfs met enige nuance, er wel op te duiden dat er wellicht een verschil is en dat we dit nauwgezet moeten opvolgen. De activeringsfilosofie, die bij de VDAB heel goed ingebakken is, moeten

we bij de vakbonden zeker ook stimuleren. In het verleden hebben we al eens de idee geopperd om voor de vakbonden met incentives te werken, zoals met tenders, bijvoorbeeld. We kunnen hen dan bovenop de standaardvergoeding een supplementaire vergoeding geven bij succesvolle afhandeling. Er zijn verschillende manieren om dat te optimaliseren.

Recent zijn er wijzigingen aangebracht inzake de activering van oudere werkzoekenden, met het federaal normatief kader voor de aangepaste beschikbaarheid van oudere werkzoekenden. Werd de samenwerking met de vakbonden omtrent die doorstroming van 50-plussers ook afgestemd op de doorgevoerde aanpassingen?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Bij de vraag van mevrouw Talpe had ik er ook de tabel bij gehaald. Als dat anders moet worden gelezen, zou ik graag ook die verduidelijking krijgen.

Zoals de vraag is gesteld, is het ook wel zo dat er voldoende financiering is om effectief resultaten te halen uit die bijblijfwerving. Het is hier daarnet al gezegd, iedereen moet langer werken en daarom is het belangrijk dat zowel de VDAB als de vakbonden die taak ter harte nemen en resultaten afleveren. Ik denk wel dat dit ook gebeurt. De sociale partners hebben zich geëngageerd in dat activeringsverhaal. We mogen van hen verwachten dat er voldoende output is.

Minister, u haalde het zelf ook aan dat de vakbonden hieraan moeten bijdragen. Ik denk dat het klopt dat zij een ander publiek kunnen bereiken, en misschien kunnen zij dat soms nog beter dan de VDAB. Als zou blijken dat hun werking op dat gebied geen meerwaarde kan bieden, moeten we nadenken over mogelijk te treffen maatregelen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De 50+-club is maar één van de mogelijkheden na de infosessie. Er is ook nog de bemiddeling of de opleiding als mogelijkheid. Eigenlijk moeten die drie samen worden vergeleken. Als je na de infosessie een opleiding gaat volgen, dan is dat even goed. Niet iedereen moet naar de 50+-club. Als je die drie mogelijkheden samen neemt, zou je bij 100 procent moeten uitkomen, voor iedereen tot en met 59 jaar. Dan zou er geen verschil mogen zijn tussen de vakbond en de VDAB. Ik denk ook niet dat er een verschil is. Tot en met 59 moet iedereen, anders dan vroeger, de tweede stap zetten na de infosessie. Het is niet langer vrijwillig en dat wou ik nog even benadrukken.

Collega Talpe, u verwees naar de federaal aangepaste beschikbaarheid van oudere werkzoekenden. Dat is, samen met een andere manier van werken die ik nastreef, één van de elementen waarom ik met de vakbonden samen wil bekijken hoe we in de toekomst zullen werken. Er is afgesproken dat we in 2016 gaan bestendigen wat vandaag bestaat. In 2017 wil ik van start gaan met een nieuwe filosofie. De vakbonden mogen met voorstellen komen. Collega Van Eetvelde, zoals u zegt, is dit een positief aanbod. Ik ben er zeker van dat met de kennis die zij hebben van de doelgroepen die zij beter kunnen bereiken dan wij, zij met een origineel voorstel zouden moeten kunnen komen rond wat hun specifieke bijdrage en hun meerwaarde kan zijn inzake competentie en talent.

Aan de werkgevers heb ik gevraagd om met nieuwe voorstellen te komen inzake de bestaande projecten. De werkgeversorganisaties zijn dat aan het doen. Ik zou bij de vakbonden hetzelfde willen bereiken. Dat is de stand van zaken. De hele filosofie, ook die op federaal niveau, zal in ogenschouw moeten worden genomen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Het zou natuurlijk goed nieuws zijn mochten de tabellen op een andere manier kunnen worden geïnterpreteerd. We wachten op de verduidelijking. Het is zeker niet de bedoeling om te bashen op de vakbonden, maar het mag gezegd worden als het beter kan met het oog op betere resultaten. De doelgroep van de oudere werklozen vormt een grote uitdaging en daar moet iedereen zijn steentje aan bijdragen. Is het nu de VDAB of de vakbonden: we staan allemaal voor dezelfde uitdaging.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Hofkens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de impact op de Vlaamse arbeidsmarkt van het voorstel van Europees commissaris Marianne Thyssen om de loonvoorwaarden voor gedetacheerde werknemers in de EU gelijk te schakelen – 1491 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, deze vraag dateert al van enkele weken geleden. Door het paasreces kan die nu pas aan bod komen. Ik heb ze ingediend naar aanleiding van de initiatieven die werden aangekondigd door Europees commissaris voor Sociale Zaken Marianne Thyssen. Ze heeft een voorstel klaar om de loonvoorwaarden voor gedetacheerde werknemers in de EU gelijk te schakelen. Dat moet uitbuiting en sociale dumping voorkomen. Ze wil ook de detachering in tijd beperken tot maximaal twee jaar. De huidige Europese wetgeving over gedetacheerde werknemers is al twintig jaar oud en niet meer aangepast aan de huidige arbeidsmarktomstandigheden.

Mevrouw Thyssen heeft een plan klaar om die wetgeving te moderniseren. Concreet wil ze dat gedetacheerde werknemers dezelfde loon- en arbeidsvoorwaarden krijgen als de werknemers van het land waar ze aan het werk zijn. Gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde plaats. Dat gaat niet enkel over het loon zelf, maar ook over een dertiende maand, bonussen, vervoersvergoedingen enzovoort.

Op de Vlaamse arbeidsmarkt zien we vaak dat onze eigen werknemers een hogere kost vertegenwoordigen dan hun collega's/concurrenten uit andere Europese landen. Dit kan oplopen tot 30, 40 of zelfs 50 procent. Dit is niet enkel oneerlijk voor de betrokken zelf, maar het leidt tot een verstoring van de evenwichten op de arbeidsmarkt. De Vlaamse arbeidsmarkt kreunt hieronder. Dat is een oud zeer dat al meermaals aan de orde gesteld, vooral door de bouw- en transportsector.

In dit parlement heeft mevrouw Thyssen midden februari een toespraak gehouden. We konden daar toen op reageren. Bijna vanuit alle fracties is toen gewezen op de bekommernis van de Vlaamse arbeidsmarkt en de deloyale concurrentie. We hebben haar gevraagd om daar iets aan te doen. Ik ben dan ook verwonderd en zelfs een beetje ontgoocheld over haar plan omdat ze niet ver genoeg gaat of niet ver genoeg kan gaan. Ze biedt eigenlijk geen antwoord op de prangende bekommernis van onze Vlaamse ondernemers uit de getroffen sectoren. In haar plan is niets opgenomen over de essentiële vlakken waar het misloopt, namelijk het tegengaan van fictieve constructies vanuit het land van herkomst en de controlemogelijkheden daarop, en het verschil in sociale lasten en loonkost.

Ik ben mij ervan bewust dat dit voor een deel federale materie is. Zult u de bekommernissen die leven op de Vlaamse arbeidsmarkt over haar plannen overmaken aan mevrouw Thyssen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Hofkens, ik ben eigenlijk voorstander van de mogelijkheid van detachering binnen de Europese Unie, maar dan op de zuivere manier van werken. Dat betekent dat buitenlandse diensten en arbeidskrachten worden aangetrokken op basis van expertise en knowhow en niet omdat ze goedkoper zijn. Dat gebeurt vandaag echter wel. Vanuit die optiek ondersteun ik het voorstel van commissaris Thyssen om de loonvoorwaarden voor gedetacheerde werknemers in de Europese Unie gelijk te schakelen. Het concurrentievoordeel voor de werkgever ligt momenteel vooral in de sociale zekerheid. Voor gedetacheerde werknemers worden in België geen socialezekerheidsbijdragen betaald omdat dit in het land van herkomst zou moeten gebeuren. Er zijn grote verschillen in socialezekerheidsbijdragen en dat kan de totale loonkost voor gedetacheerden verschillend maken. De voorstellen over de loonvoorwaarden vind ik prima, maar het is spijtig dat het voorstel niet ingaat op het gedeelte van de sociale zekerheid.

Binnen mijn Vlaamse bevoegdheden ben ik slechts onrechtstreeks betrokken bij de detacheringsrichtlijn aangezien deze betrekking heeft op de arbeidsrechtelijke en socialezekerheidsverplichtingen van detachering van werknemers. Dat is inderdaad een federale aangelegenheid.

Vanuit de Vlaamse arbeidsmarkt en economie zie ik twee verbeterpunten. Ten eerste denk ik aan de beperking van de detachering in tijd. Momenteel is een detachering sociaalrechtelijk mogelijk voor een periode van maximum 24 maanden, die kan worden verlengd tot 5 jaar. In de praktijk duurt een detachering gemiddeld 4 maanden per jaar. Het voorstel van mevrouw Thyssen wil een detachering beperken tot 2 jaar. Volgens mij is dit onvoldoende. Een doorgedreven inkorting van de termijn zal ertoe leiden dat het aantal detacheringen daalt. Op die manier blijven enkel de echte detacheringen over die gebeuren op basis van kennis en expertise. De beperking in duur zal ook vermijden dat de ontvangende vestiging vast personeel vervangt door tijdelijke buitenlandse arbeidskrachten.

Ten tweede moet een efficiënte controle en sanctionering van detacheringsmisbruik mogelijk zijn. Er moeten maatregelen getroffen worden om de betrouwbaarheid van het A1-attest – het bewijs van aansluiting sociale zekerheid in het land van herkomst – te verhogen. Als antwoord op bestaande misbruiken werd in België voorzien dat de sociale inspectie bij een vermoeden van fraude, op een werf bijvoorbeeld, onmiddellijk het A1-attest kan intrekken. De gedetacheerde wordt dan verplicht onder de Belgische sociale zekerheid geplaatst. Deze antimisbruikwet is momenteel het voorwerp van een zaak voor het hof van justitie. Ik wil erop wijzen dat zonder een efficiënt controleapparaat de naleving van de Europese afspraken inzake sociale zekerheid niet geverifieerd kan worden en misbruiken niet bestreden kunnen worden.

Ik zal die twee punten via politieke weg met de minister-president en via diplomatieke weg laten doorgeven aan Europa.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, ik onderschrijf volledig uw eerste zin, namelijk dat we niet tegen detachering, een vrije markt en het vrije verkeer van werknemers zijn, wel integendeel. Ik merk rondom mij dat de niet uit te leggen kostenhandicap vreet aan het draagvlak voor de Europese constructie. Dat klinkt misschien hoogoplopend, maar het is wel zo. Mensen worden eurokritisch omdat ze zien dat werknemers vanuit een ander land komen op basis van Europese regelgeving en hen uit markt wegconcurreren. Dat is een bekommernis die we op alle mogelijke fora moeten laten gelden.

Ik ben zeer blij dat u die twee bekommernissen over de controle en de duurtijd van detachering, waar ik volledig achter sta, nog eens op tafel zult leggen, dat u daarop zult blijven hameren. Ik vraag me echter ook af of we niet moeten vragen sectorspecifieke maatregelen te nemen. Het argument wordt gebruikt dat, als de sociale bijdragen moeten worden betaald in het land waar men werkt, en dan eventueel doorstort, dit te ingewikkeld wordt. Het zal misschien een zekere administratie vergen om dat op te lossen, maar is wel oplosbaar. Doe dat dan op zijn minst voor de twee sectoren waar die detachering blijkbaar echt wel een probleem is: de bouwsector en de transportsector. Daar heb je immers echt body-shopping, louter aan de hand van de prijs. Dat heeft inderdaad niets meer te maken met het onderaannemen van competenties, van echte dienstverlening. Dat is louter prijsconcurrentie. Ik kan niet voldoende benadrukken dat we daarmee onze Vlaamse arbeidsmarkt werkelijk aan het ontwrichten zijn.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik treed u bij: het is niet allemaal kommer en kwel als het gaat over detachering van Europese werknemers. De insteek is positief en zou toch opnieuw positief moeten zijn. We kunnen daarmee immers plaatselijke tekorten aan specifieke gespecialiseerde werknemersprofielen aanpakken. De krapte op de arbeidsmarkt kan ook worden aangepakt. De bedrijven kunnen ook groeien door buiten de landsgrenzen hun activiteiten uit te bouwen. Ook voor de landen van de gedetacheerde werknemers geeft dat natuurlijk heel wat voordelen. Voor België is er ook niet slechts sprake van import. We staan op de derde plaats in de Europese Unie wat detachering naar ons land betreft, met ongeveer 160.000 mensen in 2014, maar we exporteerden op datzelfde moment zelf ook 80.000 werknemers. Los van de terechte vraag van collega Hofkens moeten we ons hoeden voor het terugdraaien van de klok voor de Europese vrije markt.

Dat wil niet zeggen dat we blind zijn voor de problemen van sociale dumping. Er is de jongste jaren heel wat ingezet op de strijd tegen alle vormen van sociale fraude, met resultaat ook, want in 2015 bracht dat 180 miljoen euro op. Dat is een stijging met 30 procent op een jaar tijd. Er zijn echter natuurlijk wel grenzen aan wat lidstaten als België kunnen doen in de strijd tegen sociale dumping. Er moet dus absoluut op Europees vlak actie worden genomen. Een belangrijke stap is volgens ons een betere uitwisseling van de gegevens tussen inspectiediensten. Uiteraard gebeurt dat idealiter elektronisch en automatisch, zodat de inspectiediensten meteen kunnen vaststellen of hun gedetacheerde werknemer voldoet aan alle reglementaire betalingen. Het is hier ook al gezegd: de betaling van de sociale bijdragen in het land van herkomst kan inderdaad ook bijdragen tot een oplossing. Ons lijkt dat ook een oplossing om die sociale dumping aan te pakken. Minister, ik begrijp dat u daar ook wel achter staat en dat u die bekommernis ook zult delen met eurocommissaris Thyssen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Uiteraard neem ik elke suggestie mee. Het zou goed zijn als er stappen vooruit kunnen worden gezet met betrekking tot die gegevensuitwisseling, zeker qua mogelijkheden voor controle en sanctionering, wat voor mij wel belangrijk is. De vraag of er sectorspecifiek ook mogelijkheden zijn, zal ik ook meenemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Hofkens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de activering van langdurig zieken
– 1618 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de jongste maanden krijgen we goed nieuws wat de werkloosheidscijfers betreft. Minister, we kijken elke maand met een tevreden gevoel uit naar het persbericht dat u verspreidt over de daling van de werkloosheid op onze Vlaamse arbeidsmarkt. Ruim bekeken zien we dat over de jongste twintig jaar het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen is gedaald van meer dan 700.000 tot ongeveer 500.000.

Goed nieuws gaat echter soms gepaard met wat minder goed nieuws. Zo zien we parallel een communicerend vat ontstaan: het aantal arbeidsongeschikte werknemers, langdurig zieken stijgt naar een recordhoogte. Het aantal mensen die arbeidsongeschikt zijn, steeg over een periode van twintig jaar van 168.000 naar 321.573 personen vorig jaar.

Deze groep van langdurig arbeidsongeschikten mag niet als verloren voor de arbeidsmarkt worden beschouwd, wel integendeel. Naast de algemene preventie om op de werkvloer arbeidsverzuim en uitval zo veel mogelijk tegen te gaan, die natuurlijk ook zeer belangrijk is, is ook een activering van die langdurig zieken een belangrijk aandachtspunt. Dan gaat het er niet om mensen te viseren of te stigmatiseren, om de gezondheidstoestand in vraag te stellen van die mensen die inderdaad een probleem van arbeidsgeschiktheid ondervinden, maar binnen die groep bevinden zich ongetwijfeld ook personen die, mits de nodige begeleiding in een traject op maat, alsnog kunnen worden ingeschakeld op de arbeidsmarkt, en die daar ook vragende partij voor zijn.

Eind december, en ondertussen is daar natuurlijk wat evolutie in gekomen, met de maatregelen die dit weekend zijn aangekondigd, heeft de Federale Regering naar aanleiding van het akkoord van de Groep van Tien een aantal initiatieven genomen. Ze werkt met name aan een re-integratieplan, waarbij aan de langdurig zieken zal worden gevraagd om in de eerste periode van hun arbeidsongeschiktheid na een maand, met een vervolg na zes maanden, dacht ik, erover na te denken, gesteund door hun geneesheer, of ze op een of andere wijze toch nog aan de slag zouden kunnen op die arbeidsmarkt. Daar ligt volgens mij ook een belangrijke taak voor onze Vlaamse arbeidsmarktregisseur, de VDAB. Die kan, zal en moet ter zake een belangrijke rol op zich nemen.

Het is in deze commissie in het verleden al eens aan bod gekomen: de VDAB heeft een samenwerkingsverband met de gespecialiseerde trajectbegeleiding (GTB) voor personen met een arbeidshandicap, de ziekenfondsen en het RIZIV om via vrijwillige trajectbegeleiding langdurig zieken aan het werk te helpen. Die afspraak werd vanaf 1 oktober 2012 vernieuwd, waardoor langdurig zieken, met het akkoord van hun geneesheer, door de VDAB opnieuw individueel naar die arbeidsmarkt kunnen worden begeleid. Uit gegevens die ik een tijd geleden had opgevraagd, blijkt dat die samenwerking van de VDAB met die andere actoren succesvol is: vorig jaar hebben maar liefst 2403 langdurig zieken vrijwillig, dus op eigen initiatief, zonder enige verplichting deelgenomen aan zo'n traject bij de VDAB. Dat waren er maar liefst 40 procent meer dan in 2014.

Ik vind die cijfers zeer bemoedigend. Uiteraard mogen die langdurig zieken immers niet verloren zijn voor de arbeidsmarkt, en bij uitbreiding voor deze samenleving. Dat zijn mensen die dreigen in een isolement terecht te komen. Op deze

wijze kunnen ze toch opnieuw aansluiting vinden bij de arbeidsmarkt, en bij een leven dat werkelijk een inhoud en een verdere betekenis kan hebben. Dat is dus een zeer positieve zaak.

Minister, federaal zijn dit weekend een aantal concrete maatregelen aangekondigd, die ook zeer goed zijn en waarbij men de actoren, de werkgevers, de geneesheren, de langdurig zieken toch ook wat zal stimuleren – ik zal niet te veel van ‘verplichten’ gewagen – om deel te nemen aan dergelijke trajecten. Ook naar aanleiding daarvan is mijn vraag natuurlijk of de VDAB daarvoor klaarstaat. Dat lijkt me duidelijk te zijn. Kan uw beleid ter zake mogelijkerwijze nog een extra duwtje in de rug geven?

Hoe duidt u het stijgende aantal langdurig arbeidsongeschikten, en wat is de impact daarvan op de Vlaamse arbeidsmarkt? In hoeverre bent u betrokken bij het uitwerken van het federale wetgevend kader voor de re-integratietrajecten? Zal de VDAB een actieve rol spelen en blijven spelen bij de uitvoering van de re-integratietrajecten, en is die dienst daartoe voldoende uitgerust? In hoeverre zet het Vlaamse activeringsbeleid reeds in op langdurig zieken? Welke specifieke maatregelen worden er reeds ten aanzien van die doelgroep genomen, en in hoeverre kunnen die worden versterkt of afgestemd op de toenemende groep van de langdurig zieken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, de erkenning van arbeidsongeschiktheid is niet mijn bevoegdheid, dit is een federale bevoegdheid. Ik heb dus niet de mogelijkheid om de stijging van het aantal erkenningen te duiden. De impact op de Vlaamse arbeidsmarkt laat zich voelen door hoger absentisme, vervroegde uitrede enzovoort. Het is niet zo dat werkloosheidsuitkeringen en ziekte-uitkeringen communicerende vaten zijn. Een vergelijking van de activiteitsgraad van 2000 en 2014 toont een stijging van 66,4 procent naar 69,9 procent. Er zijn ook altijd meer mensen, van diegenen die aan het werk kunnen zijn, aan het werk.

Ik ben niet betrokken geweest bij de federale wetgeving over re-integratie.

De VDAB en haar partners zullen inderdaad moeten instaan voor een groot deel van de uitvoering van de bepalingen over re-integratie. Op dit moment bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen het RIZIV en de VDAB. Op jaarbasis zijn er ongeveer 2500 arbeidsongeschikt erkende personen begeleid door de VDAB of haar partners. Het samenwerkingsakkoord zal opnieuw worden onderzocht.

De mate waarin en de manier waarop een langdurig zieke geactiveerd wordt – en u kent mijn moto: maatwerk –, hangt zeer sterk af van de competenties van die mensen maar ook van het uitkeringsstatuut. Het is namelijk zeker niet zo dat alle langdurig zieken een uitkering van het RIZIV krijgen. Je vindt langdurig zieken in alle statuten terug, bijvoorbeeld ook in de werkloosheid. Bij de begeleiding van langdurig zieken is het noodzakelijk om rekening te houden met de mogelijkheden en beperkingen die eigen zijn aan het specifieke statuut. Zo moet de adviseerende geneesheer bij personen met een uitkering van het RIZIV toestemming geven vooraleer stappen naar werk kunnen worden gezet, maar is er ook de mogelijkheid van progressieve tewerkstelling, waarbij men naast de ziekte-uitkering beperkt kan bijverdienen, wat dan weer heel wat potentieel biedt om mensen te activeren. De VDAB kan een beroep doen op verschillende gespecialiseerde partners om deze personen op een gepaste manier te activeren naar werk. Ook sommige teams van de VDAB zelf worden versterkt. Op deze manier kan er rekening worden gehouden bij de bemiddeling met gezondheidsproblemen. De VDAB hanteert bij de bemiddeling een brede kijk op werk: “Werken betekent dat men participeert aan een arbeidscontinuüm dat kan variëren van onbetaald naar betaald werk, van een activiteit in het sociaal economische naar een activiteit in het

normaal economische circuit, van enkele uren per week naar een voltijdse job.” Deze brede kijk is bij personen met een gezondheidsprobleem nodig. Want door hun soms ernstige gezondheidsproblemen zijn zij, ondanks goede opleidingen en begeleidingen, zeker niet altijd meer in staat om voltijds, betaald of in het normaal economisch circuit te werken.

Enerzijds kunnen langdurig zieken deelnemen aan de reguliere dienstverlening van de VDAB. Anderzijds zijn er de specifieke acties via de samenwerkingsovereenkomst tussen het RIZIV, de mutualiteiten, de gespecialiseerde trajectbegeleiding en de VDAB in het kader van het traject naar werk van een arbeidsongeschikt erkend persoon.

Tijdens het traject behoudt de persoon de uitkering en zijn er terugkeermodaliteiten, de persoon moet evenwel het nodige engagement aan de dag leggen en er is een duidelijke opvolgingsprocedure. De invulling van deze trajecten gebeurt in functie van de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt, met oriëntatie en competentieversterking. De intensiteit van het traject wordt afgestemd op de mogelijkheden en beperkingen van de arbeidsongeschikte persoon. Een traject bestaat uit twee modules: een oriënterende en uitvoerende module. In de oriënterende module wordt een eerste screening gedaan, alle info wordt verzameld, er volgt een eventueel psychologisch onderzoek en er wordt een advies opgemaakt met betrekking tot de tweede, uitvoerende module. In deze uitvoerende module wordt het traject opgestart. Dit kan ofwel een basis- ofwel een opleidingstraject zijn, afhankelijk van de persoon. Voor arbeidsongeschikten die reeds over competenties beschikken die aansluiten bij de criteria van de vacatures op de arbeidsmarkt zal een basistraject voorstaan. In dit traject wordt voornamelijk begeleiding voorzien bij het solliciteren en worden andere tewerkstellingsondersteunende maatregelen aangeboden. Sommigen personen hebben echter meer begeleiding nodig. Voor hen wordt dit basistraject dan aangevuld met een opleidings-traject met het doel nieuwe competenties te verwerven. Dit kan bijvoorbeeld via stages en opleidingen in een opleidingscentrum of op de werkvloer.

Zowel het basis- als opleidingstraject worden individueel en op maat van de werkzoekende uitgewerkt. Het aantal inschrijvingen in elk van deze trajecten is het laatste jaar sterk toegenomen. Sinds de opstart van het nieuw afsprakenkader op 1 oktober 2012 tot en met 31 december 2015 werden in totaal 7006 trajecten opgestart, gefinancierd door het RIZIV. Dit is mede te danken aan de verbeterde samenwerking en betere communicatie tussen de VDAB, GTB, de ziekenfondsen en het RIZIV, maar de stijging toont ook aan dat langdurig zieken meer gemotiveerd zijn om aan de slag te gaan, aangezien deelname aan het traject op vrijwillige basis is.

Bovendien zorgen deze activeringstrajecten ervoor dat de kans op werk voor arbeidsongeschikten gevoelig verhoogt. Voornamelijk het opleidingstraject leidt ertoe dat meer arbeidsongeschikten uitstromen naar werk. Zo was in 2015 niet minder dan 61 procent na het beëindigen van een opleidingstraject opnieuw aan het werk, wat ik een positief resultaat vind. Het is dan ook mijn bedoeling om hier in mijn beleid verder op in te zetten om ervoor te zorgen dat arbeidsongeschikten opnieuw duurzaam aan werk geraken.

Tijdens het traject behoudt de persoon de uitkering en zijn er terugkeermodaliteiten. De persoon moet evenwel het nodige engagement aan de dag leggen en er is een duidelijke opvolgingsprocedure. De intensiteit van het traject wordt afgestemd op de mogelijkheden en beperkingen van de arbeidsongeschikte persoon. Een traject bestaat uit twee modules. Er is een oriënterende module met een eerste screening. En er is een uitvoerende module. In de uitvoerende module wordt het traject opgestart. Dit kan ofwel een basis- ofwel een opleidingstraject zijn, afhankelijk van de competenties van de persoon. In het traject wordt voornamelijk

in begeleiding voorzien bij het solliciteren en worden andere tewerkstellingsondersteunende maatregelen aangeboden. Sommige personen hebben echter veel meer begeleiding nodig. Voor hen wordt dit basistraject dan aangevuld met specifieke opleidingstrajecten. Dit kan bijvoorbeeld via stages en opleidingen in een opleidingscentrum of op de werkvloer. Zowel het basis- als opleidingstraject worden individueel en op maat van de werkzoekende uitgewerkt.

Het aantal inschrijvingen in elk van deze trajecten is de laatste jaren sterk toegenomen. Sinds de opstart van het nieuw afsprakenkader op 1 oktober 2012 tot en met 31 december 2015 werden in totaal 7006 trajecten opgestart, gefinancierd door het RIZIV. Dit is mede te danken aan de verbeterde samenwerking en betere communicatie tussen de VDAB, de gespecialiseerde trajectbegeleiding, de ziekenfondsen en het RIZIV, maar de stijging toont ook aan dat langdurig zieken meer gemotiveerd zijn om aan de slag te gaan. Dat is een positieve wending. U zei het ook al.

Bovendien zorgen deze activeringstrajecten ervoor dat de kans op werk voor arbeidsongeschikten gevoelig verhoogt. Voornamelijk het opleidingstraject zorgt ervoor dat meer arbeidsongeschikten uitstromen naar werk. Zo was in 2015 niet minder dan 61 procent na het beëindigen van een opleidingstraject opnieuw aan het werk, wat ik een heel goed resultaat vind. Het is dan ook mijn bedoeling om hier in mijn beleid verder op in te zetten om ervoor te zorgen dat arbeidsongeschikten opnieuw duurzaam aan werk gaan. Het is in veel gevallen vrijwillig, zoals u zelf zei. Als ze kunnen worden geholpen en zelfs 61 procent aan het werk geraakt, moeten we hierop blijven inzetten.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik vind dit een succesverhaal. Als er 61 procent van die 7006 trajectvolgers werk vindt, is dat een ongelooflijk succes.

Het gaat natuurlijk over begeleiding op maat. Een werkloze wordt geacht arbeidsgeschikt te zijn en moet kunnen werken. Een arbeidsongeschikte niet altijd. Er zijn bepaalde categorieën, die de laatste jaren zijn toegenomen zoals bijvoorbeeld mensen met burn-out, die vaak ook in het stelsel van arbeidsongeschiktheid zitten. Het is een specifieke groep. Het Vlaams beleid is voor hen van toepassing op het moment dat zij al uit de arbeidsmarkt zijn gestroomd en al een hele tijd in het stelsel van arbeidsongeschiktheid zitten. We mogen hen niet vergeten.

Met de federale maatregelen zal de druk op de ketel een beetje worden verhoogd om de mensen aan te zetten om aan zulke trajecten deel te nemen. Ik ga ervan uit dat de cijfers die u hebt genoemd, de komende jaren alleen nog maar zullen stijgen. Ik vraag u dat de VDAB dit beleid voortzet en de nodige initiatieven blijft ontwikkelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de realisatie op het terrein van de beoogde hervorming van het streekbeleid – 1605 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, de aanleiding van mijn vraag is de conceptnota van 'Naar een versterkt streekbeleid en

(boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid' van juli 2015 en de uitwerking en toepassing ervan op het terrein. De Vlaamse Regering wilde hiermee het streekbeleid en (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid hervormen.

De uitgangspunten en de visie van deze conceptnota waren duidelijk. Ik vat ze even samen: voor sterke projecten gaan op maat van een bepaalde regio waarbij steden en gemeenten het voortouw nemen en niet langer de provincies; het streekbeleid een nieuwe stimulans geven vanuit de steden en gemeenten; lokale mandatarissen moeten de verantwoordelijkheid en het vertrouwen krijgen voor de sociaal-economische ontwikkeling van een streek waarbij de geografische vastlegging flexibel kan zijn. Provinciegrenzen kunnen daarbij overschreden worden en er kan ook worden gewerkt met de huidige RESOC-afbakeningen (regionaal sociaal-economisch overlegcomité).

De klemtoon ligt op de partnerschappen van lokale besturen. Streekbestuur is maatwerk en lokale besturen zijn het best in staat om de aandachtspunten te onderschrijven en aan te pakken. Lokale besturen staan centraal in dit verhaal. De provincies en de sociale partners kunnen enkel nog ondersteunend zijn. Ook private partners kunnen tijdelijk of permanent deelnemen aan het samenwerkingsverband. Dat zijn de uitgangspunten en de visie van uw conceptnota.

We stellen echter vast, in ieder geval in West-Vlaanderen – ik spreek me niet uit over andere provincies – dat de krijtlijnen uit de conceptnota helemaal niet worden gevolgd. Enkel qua gebiedsomschrijving en voor een aantal subregio's heeft men zich aangepast aan de conceptnota, maar voor de rest blijft de provincie een centrale rol spelen binnen het RESOC en het erkend regionaal samenwerkingsverband (ERSV). In de schriftelijke weergave van mijn vraag kunt u enkele indicaties lezen die tot die conclusie leiden. Belangrijk hierbij is dat in West-Vlaanderen de provincie tot 2019 de volledige financiering van het ERSV en RESOC-verhaal heeft overgenomen.

Ik heb de volgende vragen: hoe reageert u op de evolutie wat de conceptnota betreft in de provincie West-Vlaanderen? Hoe evolueert de beoogde hervorming van het streekbeleid in de andere Vlaamse provincies? Welke maatregelen of welke mogelijkheden hebt u als minister om alsnog de uitgangspunten van de conceptnota 2015 ook op het terrein gestalte te geven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik denk dat u de grote contouren heel goed hebt weergegeven. Ik ga ze dus niet herhalen. Ik wil wel een nuance aanbrengen. Voor mij is het vernieuwde streekbeleid effectief bottom-up, maar het zijn de lokale partners die zelf bepalen wie volgens hen geschikt is om een streekbeleid te formuleren. Ik heb de provincies duidelijk niet uitgesloten, ik heb ook de bestaande structuren, ERSV, de RESOC en de sociaal-economische raad van de regio (SERR), niet uitgesloten. Als men lokaal op het terrein van mening is dat zij de partners zijn die men het liefst vertrouwen geeft om een rol te gaan spelen, mag dat van mij. Wij leggen echter niet vast, zoals in het verleden automatisch gebeurde, waar de SERR en de RESOC zijn en welke rol de provincie heeft. Dat doe ik niet meer. Als men plaatselijk van mening is dat de West-Vlaamse provincie het best geschikt is om een streekbeleid te voeren, dan mag dat van mij. Het zijn de lokale partners die daarover beslissen. Dat is bottom-up. Dat is verantwoordelijkheid geven aan wie de verantwoordelijkheid moet krijgen. Voor mij geldt de oproep nu voor drie jaar. In 2019 gaan we evalueren wat er beter kan.

Ik moet er iets aan toevoegen, en dat is de reden waarom ik weinig kan antwoorden op uw volgende vragen: de oorspronkelijke indieningsdatum was tot 31 maart, maar die is op vraag van de VVSG verschoven naar 30 april. Ik heb vandaag dus zelf nog geen zicht op de indiening, noch door West-Vlaanderen, noch

door de andere provincies. Het is voor mij nu nog te vroeg om een evaluatie te geven of een inzicht te hebben in de respons op de oproep.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik begrijp natuurlijk wel dat, wanneer de indieningsdatum is verschoven, u weinig informatie kunt geven. Ik zal zeker terugkomen met een vraag.

De bottom-up en de keuze van de lokale besturen, al dan niet de provincie, moeten we in een breder kader zien. We moeten zien hoe we verder moeten omgaan met de rol van de provincies en de provinciebesturen. We spreken altijd over maatwerk. Ik denk bijvoorbeeld aan uw eigen partij. De voorzitter is één van de grote voortrekkers om in het streekbeleid voor maatwerk te zorgen. Dat kan het best via kleinere structuren, via lokale mandatarissen, die het best weten om te gaan met de economische realiteit van hun streek. Dat kan niet vanuit – ik wil het geen ivoren toren noemen – de provincieraad, die daar in mijn ogen minder voor geschikt is. Iedereen die toch een beetje geschiedenis kent en weet hoe de RESOC en dergelijke in elkaar zit, weet dat dat vastgeroeste structuren zijn, en dat er dringend een nieuwe dynamiek nodig is. Vrij laten kiezen wie wel of niet de kar trekt, vind ik een lightversie.

Ik weet natuurlijk ook dat er bepaalde politieke belangen spelen, waarbij andere partijen misschien verkiezen dat een groot deel van de macht en het initiatiefrecht bij de provincie ligt en niet of minder bij de lokale mandatarissen. Ik zou dan ook een oproep willen doen aan mensen die in het beleid zitten – lokale mandatarissen, burgemeesters en schepenen – om er in de provincieraden naar te streven om het idee van de conceptnota beter te gaan toepassen en effectief te kiezen voor een economisch beleid dat dicht bij de mensen staat. Iedereen kan daar alleen maar wel bij varen. Ik zal in ieder geval een opvolgingsvraag indienen na 30 april.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): In West-Vlaanderen was de streekwerking eigenlijk al goed uitgewerkt en kiest men er dan ook, niet onbegrijpelijk, voor om de bestaande werking en het inhoudelijke traject waar de voorbije jaren hard aan werd gewerkt, maximaal voort te zetten. Indien aan de voorwaarden voldaan wordt, kan dat geen probleem zijn. Enerzijds, zoals u ook zegt, minister, moet de keuze van de vorm van samenwerking en met wie er wordt samengewerkt, en in welke verhouding, op het terrein zelf liggen. Anderzijds kan men zich de vraag stellen waar het vereiste element dan blijft want tot op vandaag wordt er iets te veel gepraat en soms te weinig gerealiseerd op het veld. Dat is net de kern waarrond het draait. Er moeten resultaten worden geboekt en we moeten de inschrijvers de kans geven om resultaten te boeken.

Vandaar gaat mijn vraag eerder naar de evaluatie, hoe u de resultaten zult screenen en welke opvolging u eraan zult geven. Er zijn drie tussentijdse rapporteringen gepland: een inhoudelijke, een aanpassing aan de planning en een financiële rapportering. We hebben ook de controle door het Europees Sociaal Fonds –Vlaanderen (ESF Vlaanderen), door de projectbeheerder en dan zijn er nog de inspectiediensten van de Vlaamse Gemeenschap en de Europese instanties. Hoe die controle precies zal lopen of hoe de resultaten zullen worden afgetoetst, is iets waar we vandaag nog geen zicht op hebben. Misschien kunt u daar wat meer duiding over geven.

De voorzitter: De heer Gryffoy heeft het woord.

Andries Gryffoy (N-VA): Als het voor de West-Vlamingen een troost mag zijn, we ondervinden dezelfde problemen in Oost-Vlaanderen. Ik begrijp de bezorgdheid van collega Sintobin voor een stuk wel.

Axel Ronse (N-VA): Als er één les is die we uit het verhaal kunnen trekken, dan is het dat de provincies niet met budgettaire problemen kampen. Wat heeft de provincie West-Vlaanderen immers gedaan op het moment dat de conceptnota streekontwikkeling is gelanceerd? Twee zaken: ze heeft ten eerste een arsenaal aan leugens getorpedeerd op de hele publieke opinie, als zou onze minister de geldkraan toedraaien, als zou onze minister en de Vlaamse Regering heel wat mensen op straat zetten, als zou de minister niet meer investeren in diversiteitsbeleid. Niets is minder waar. Het wordt via de kmo-portefeuille nooit zo toegankelijk als ooit tevoren.

Ten tweede is uit diverse evaluaties gebleken dat er ook in West-Vlaanderen nauwelijks betrokkenheid is van lokale besturen bij het RESOC-verhaal, hoe graag de provincie ook zwaait met het feit dat West-Vlaanderen een rolmodel is. Ik heb zelf in vijf van die praatbarakken gezeten in een vorig leven. De minister heeft, samen met de hele Vlaamse regering, een unieke kans geschapen om via de conceptnota bottom-upacties te doen. Er wordt in 7,5 miljoen euro aan Vlaamse middelen voorzien voor cofinanciering voor een periode van drie jaar. Voor West-Vlaanderen zou dat ongeveer neerkomen op 500.000 euro per jaar, mocht het netjes gelijk verdeeld worden, maar dat zal afhangen van de projecten die worden ingediend.

Wat doet de vermaledijde provincie West-Vlaanderen? Ze zegt: foert! We trekken ons daar niets van aan. We gaan in 4 miljoen euro voorzien. Waarvoor? Voor maar liefst veertien voltijdse medewerkers die voor overleg moeten instaan in vijf regio's. Dat zijn veertien voltijdse equivalenten die een uitnodiging voor een vergadering moeten versturen, die een verslag van een vergadering moeten maken, en die nu en dan eens herinneringen moeten sturen voor de opvolging van zaken.

Minister, ik weet dat u geen impact hebt op wat een provinciebestuur op dat vlak kan doen, en dat het hun goed recht is om naast de conceptnota initiatieven te nemen, maar als de provincie nog eens komt klagen dat ze te weinig middelen heeft om aan economisch beleid te doen, dan nodig ik u uit om hun toch even mee te geven dat met die nodeloze investering van 4 miljoen euro misschien andere dingen kunnen worden gedaan. Mijnheer Sintobin, ik treed uw beschouwingen bij.

Minister Philippe Muyters: Er kan nog heel wat discussie op provinciaal vlak gebeuren, als ik het hier zo hoor. Mijn rol bestond erin om mogelijkheden te creëren en hier en daar een frisse wind te laten waaien. Ik weet niet of er een West-Vlaams dossier zal worden ingediend. Voor we over tussentijdse rapporteringen spreken, zullen we elk project dat ingediend wordt uiteraard op zijn mogelijke resultaten beoordelen. Zoals u zei, zullen de middelen verdeeld worden naargelang van de kwaliteit van de dossiers en niet volgens een andere verdeelsleutel.

Ik doe dus wat ik moet doen. De mogelijkheden om de lokale dynamiek te laten spelen werden gecreëerd door de conceptnota en de oproep zoals die nu is geformuleerd. Ik zal nooit in de plaats treden van de lokale besturen. Zo niet, zijn we verkeerd bezig.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, mijn vraag was vrij neutraal, denk ik. *(Gelach)*

Ik ben het niet gewoon dat iemand mij op die manier overklast. Ik dank u in ieder geval voor uw frontale aanval op de provincies. Uw tussenkomst en die van mevrouw Talpe bewijzen wel dat het niet alleen gaat om de efficiëntie van structuren en een nieuwe dynamiek, maar dat er zeker ook politieke belangen meespelen. In onze fractie en ook in die van de voorzitter zijn we ons ervan bewust dat de provincies moeten worden afgebouwd. Wat mij betreft, mogen ze zelfs verdwijnen. Zoals collega Talpe zegt, zijn het de resultaten die tellen. Wat we de afgelopen

jaren hebben vastgesteld, is dat die resultaten uitblijven of minder goed zijn dan we zouden kunnen verwachten wanneer er nieuwe structuren ontstaan, zoals voorgesteld in de conceptnota 2015, waar we trouwens volledig achter staan.

Ik besluit. Ik zal hierop terugkomen in een nieuwe vraag. Voorzitter, u houdt in-foavonden over dit thema en vandaag bewijst u aan welke kant u staat. Ik wil u oproepen om de burgemeesters en schepenen van de provincie West-Vlaanderen en bij uitbreiding van gans Vlaanderen ook protest te laten aantekenen bij de manier van werken van de provincie. Het is gemakkelijk hier in het parlement op tafel te kloppen en stoere taal te gebruiken. Maar in de eigen provincie – ik bedoel dit niet persoonlijk – heb ik vanuit uw partij nog maar weinig protest gezien over de gang van zaken in de provincie. Misschien kunt u wat dat betreft nog een tandje bijsteken, zoals u hier vandaag al hebt gedaan.

De voorzitter: Ik moet als voorzitter nu wel het reglement naleven en kan daar niet verder op ingaan.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het stijgend aantal openstaande vacatures – 1636 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Kort geleden verschenen cijfers over het aantal openstaande vacatures in Vlaanderen. Eind februari 2016 waren er 27.957 openstaande vacatures. Dit zijn er 1700 meer dan in januari 2016 en 3000 meer dan in december 2015.

Is dit een conjunctureel fenomeen, doordat de economie aantrekt en het invullen van die jobs nog moet volgen, of is het veeleer een structureel probleem?

Het verbaast mij dat een aantal types van vacatures, die normaal snel zouden moeten ingevuld raken, zoals voor schoonmakers, onderhoudspersoneel en horecapersoneel toch blijven openstaan. Het gaat ook over vacatures voor bouwvakkers. We hebben het daarnet gehad over de detachering en ergens is dit logisch, maar soms ook niet.

Is dit een gevolg van de mismatch op de Vlaamse arbeidsmarkt? Welke bijkomende maatregelen kunt u nemen om het aantal openstaande vacatures sneller in te vullen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het hoog aantal openstaande vacatures is op zich geen indicatie van het aantal moeilijk of niet in te vullen vacatures. Het geeft enkel een beeld van de evoluerende vraag naar werknemers op de arbeidsmarkt, die sterk conjunctuurgebonden is. De afgelopen maanden heeft de VDAB steeds meer vacatures ontvangen, en dus zijn er uiteraard ook meer openstaande vacatures. Het vraagt tijd om een vacature te publiceren, kandidaten te selecteren, uit te nodigen, gesprekken te voeren en ten slotte de vacature af te handelen en af te sluiten.

Om de mismatch op onze arbeidsmarkt te beoordelen, dient men niet naar het aantal openstaande vacatures te kijken, maar naar hoe lang het duurt om de vacature in te vullen. Wanneer we naar de mediaan vervullingstijd kijken, blijkt

die gestegen van 41 dagen in 2014 naar 44 dagen in 2015. Een vervullingstijd van 44 dagen is bijgevolg niet dramatisch, maar de stijgende trend wijst wel degelijk op groeiende moeilijkheden om vacatures vlot in te vullen.

Vooraf een beperkt aantal jobs in knelpuntberoepen blijft echter wel erg lang open staan. De kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt speelt hier: sommige competenties zijn schaars op onze arbeidsmarkt, ook sommige diploma's zijn veelgevraagd, zoals bijvoorbeeld van verplegend personeel. U duidde zelf drie beroepen aan, waarvan u wellicht denkt dat er mensen te vinden zijn met die competenties of die ze snel kunnen aanleren. Er zijn ook nog andere elementen. Voor schoonmaakpersoneel bijvoorbeeld is niet iedereen bereid om vóór of lang na de gewone werkuren aan de slag te gaan. De arbeidsomstandigheden kunnen van die aard zijn dat daarom een knelpunt ontstaat. Het kan ook zijn dat werkgevers onrealistische eisen stellen aan de kandidaten. Het potentieel aan oudere werkzoekenden wordt nog onvoldoende aangeboord.

Hoe lossen we dat op? Daar is geen pasklare oplossing voor, het is maatwerk. De arbeidsmarkt is behoorlijk ingewikkeld geworden. Voor het invullen van jobs kun je niet reageren met eenheidsworst: er zijn veel verschillende beroepen in heel uiteenlopende contexten en mensen hebben de meest diverse profielen. Heel mijn competentiebeleid is erop gericht te kijken naar wat iemand kent en kan. Het terugdringen van de vervullingstijd en het invullen van knelpuntvacatures blijft een prioriteit. We zetten permanent verder in op competentiegericht online-matching voor een betere matching van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Steeds meer werkgevers werken daaraan mee.

Maximale afstemming van beroepsopleidingen op de knelpuntberoepen kan ook een oplossing bieden. Samen met mijn collega Crevits werken we aan een goed werkend stelsel van duaal leren en werken. De eerste zeven proefprojecten starten volgens schooljaar. We moeten ook een vraaggerichte dienstverlening bieden, met andere woorden, gericht op de behoeften van de arbeidsmarkt. Sectorale bemiddeling, met als voordeel meer gespecialiseerde kennis over jobs en hun soms specifieke arbeidsomstandigheden, over bedrijven, over de nodige skills en opleidingen, instapvoorwaarden is daarvoor aangewezen.

Kortom, het is een continu proces van verbetering van wat we doen. Het sleutelwoord is maatwerk en daar werken we aan, elke dag opnieuw.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, ik volg u grotendeels. De stijging van de openstaande vacatures is een conjunctureel fenomeen. U zegt dat de duurtijd om een vacature in te vullen, is gestegen met drie dagen op een jaar tijd. Dat is eigenlijk niet zoveel. Daar zit de conjunctuur voor iets tussen. Het is nog niet structureel. Misschien moet het over een langere periode worden bekeken, maar dan nog.

Wat betreft de sanctionering, zeker voor jobs die een minder hoge opleiding vereisen, hebt u nieuwe bevoegdheden. Het is belangrijk dat we die goed invullen en goed opvolgen. We moeten een beter zicht krijgen op wat de redenen zijn waarom mensen geschorst worden en waar ze daarna naartoe gaan. We kunnen dat nu veel beter opvolgen dan vroeger en we moeten daar werk van maken. We zijn hieraan begonnen sinds 1 januari 2016. Volgens mij zit daar nog veel progressiemarge in voor de Vlaamse arbeidsmarkt.

U zegt dat er veel oudere werklozen zijn bijgekomen die geactiveerd moeten worden. Ik herhaal mijn pleidooi. Als u extra budgettaire ruimte zult hebben, dan moeten we de 55-plussers in de doelgroepkorting als prioriteit labelen. Hun arbeidskost moet drastisch zakken om ze op een effectieve manier terug kansen te geven op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, ik heb nog enkele bijkomende vragen. U hebt deels al het antwoord gegeven, maar ik zal toch een poging wagen om nog iets meer te vernemen.

De vacaturegraad in Vlaanderen ligt nog altijd iets te hoog en is hoger dan het Europese gemiddelde. Op de arbeidsmarkt heerst een 'war on talent'. De conjunctuur draait bij en dat zijn allemaal redenen die dit probleem veroorzaken. U zegt dat we elk talent kunnen gebruiken, uitgaande van de competenties. U voert zo'n beleid en dat is erg belangrijk.

We vergeten wel één groep in het debat, namelijk de jongeren met een lichte arbeidsbeperking. Ik heb al een schriftelijke vraag gesteld over die OV3-jongeren. Hoe ziet u het om hen sneller op de arbeidsmarkt te positioneren? De werkloosheidsgraad bij die jongeren is nog erg groot. Na één jaar heeft bijna de helft nog geen werk. Ik denk aan een vorm van inclusief ondernemen waarbij werkgevers en de VDAB worden aangespoord om daar meer aandacht voor te hebben.

De VDAB voert momenteel een zeer goede campagne 'Ervaring werkt'. Ze gaan daarbij de baan op en bezoeken Vlaamse bedrijven om meer werkervaringskansen te geven aan werkzoekenden. Ook het onderwijs speelt in deze een zeer grote rol om de mismatch tussen arbeidsmarkt en scholing weg te werken. In hoeverre wordt er samengewerkt met het departement Onderwijs? Wat is er al voelbaar in de praktijk? Wat zijn de eventuele plannen in de nabije toekomst?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Rompuy, de doelgroepkorting is net voor de paasvakantie vastgelegd in de ministerraad, ook voor de ouderen. Als we de RSZ-korting voor mensen van boven 55 of 60 behouden, dan is dat al duidelijk een loonkostverlaging. De Vlaamse Regering zet daar echt op in en dat is ook nodig. Meer mag altijd, maar budgettair is dat niet eenvoudig.

Mevrouw Remen, u spreekt over jongeren met een lichte handicap. We zetten daar al redelijk wat op in. De samenwerking met minister Crevits inzake duaal leren kan daar misschien ook wat hulp bieden. We zetten echt in op die jongeren die ongekwalificeerd of laaggekwalificeerd op de arbeidsmarkt komen. Als je bekijkt hoe de WIJ!-projecten (Werkinleving voor Jongeren) op maat van elk individu gebeuren, dan creëren we de juiste instrumenten. We hebben ook zeer veel oog voor jongeren die misschien niet in aanmerking komen voor duaal leren en werken. Via een traject Onderwijs-Welzijn kunnen we hen misschien meenemen om een betere afstemming te doen. Het beleid dat we voeren, komt voor 100 procent tegemoet aan de vragen die u stelt. Duaal leren en werken voer je niet zomaar in.

Met al onze maatregelen realiseren we een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het behoud van waardevol wetenschappelijk onderzoek – 1411 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, op 25 februari 2016 werd het nieuws bekendgemaakt dat het Gents biotechnologiebedrijf CropDesign de deuren sluit. Het bedrijf ontstond in 1996 als spin-off van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB). In 2006 is het overgenomen door BASF. Het was gespecialiseerd in onderzoek naar de verbetering van rijst- en maïssoorten. In het kader van besparingsmaatregelen bij het moederbedrijf en een tegenvallende markt werd beslist dat een wereldwijde herstructurering zich opdroeg.

Naast het spijtige nieuws dat daardoor zo'n honderdtal jobs op de tocht staat, riskeert men ook het verlies van erg waardevol onderzoek, binnen een sector die geldt als een van de belangrijkste pilaren van onze kenniseconomie, zeker in de regio van Gent en heel Vlaanderen. Het VIB heeft al heel wat succesvolle spin-offs opgeleverd en het aantal stopzettingen is erg beperkt gebleven. Als het toch gebeurt, dan moeten we nagaan hoe we de ontwikkelde kennis in Vlaanderen kunnen verankeren.

Minister, hebt u weet van mechanismen – binnen of buiten het VIB – die de recuperatie van waardevol wetenschappelijk onderzoek bij bijvoorbeeld stopzettingen van projecten of bedrijven bewaakt? Op welke manier kan de Vlaamse Regering bijdragen tot een nog meer duurzame langetermijnverankering van de biotechnologiesector in Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Gryffroy, de activiteiten van CropDesign worden niet volledig stopgezet, maar onder andere wel de screeningsactiviteiten in de serre in Nevele. Daardoor worden een veertigtal jobs gevrijwaard.

Bij de overname van CropDesign door BASF stelde het bedrijf 95 mensen tewerk. Ik moet u ook wel zeggen dat het niet gemakkelijk is om nu zo te gaan recupereren. BASF heeft uiteindelijk 10 jaar in het bedrijf geïnvesteerd en de kennisbasis die oorspronkelijk was opgebouwd, is met die BASF-financiering ook duidelijk verruimd. Dat is toch wel de problematiek die je vaak ziet bij die bedrijven. Bio-techbedrijven zijn eigenlijk vrij kapitaalintensief. Durfkapitaal is dan essentieel voor die sector. Overnames of een beursgang bieden dan vaak het perspectief aan de investeerders die initieel het risico hebben genomen om een rendement op hun investering te realiseren. Als je dat in zijn totaliteit bekijkt, maar ik ben er zeker van dat u dat volgt, dan zie je dat het VIB tot nu toe al een zeer actieve valorisatiestrategie heeft toegepast, met octrooien en dergelijke meer.

Occasioneel is het wel zo dat het VIB bij oprichting van een nieuwe spin-off bepaalde voorwaarden heeft met betrekking tot het maximaliseren van de waarde van de ingebrachte technologie door die opgerichte spin-off. Die voorwaarden zijn doorgaans vrij beperkt. Als een gestarte spin-off zou stoppen, dan zouden er voorwaarden ter zake kunnen terugkeren, maar dat gebeurt niet vaak. Vanaf het moment dat er een overname gebeurt, kan men dat natuurlijk niet hard blijven maken, zeker niet als een bedrijf daar gedurende jaren mee in heeft geïnvesteerd. Dat zou veeleer een rem op overnames zijn, meen ik. Daar moeten we vermijden.

Ik kom tot uw vraag over de verankering. We hebben nu slecht nieuws gekregen, al is het dan maar voor een deel, maar desondanks blijven we het goed doen in de agrofoodsector. De cluster in Gent is op dit moment de tweede grootste cluster van zijn soort in de wereld. Wat het VIB daar doet, is dus vrij uniek en toch wel een succes. Als Vlaamse overheid zijn we al sinds de jaren 90 consistent, met de middelen voor de oprichting van het VIB, de biotechnologiesector blijven ondersteunen. Dat lijkt me een van de sterkste punten van verankering. We zien dat de lifesciencesector in Vlaanderen de laatste dertig jaar is uitgegroeid tot een sector waarin vandaag meer dan 150 bedrijven activiteiten qua onderzoek en ontwikkeling uitrollen en waarin meer dan 15.000 mensen aanwezig zijn. Dan

denk ik dat die filosofie van de combinatie van onderzoek en de bedrijfswereld eigenlijk de verankering is die we kunnen bieden. Die cluster maken en ervoor zorgen dat die kennis daar is, en dat iedereen ook weet dat die daar is, is volgens mij de beste verankering die we hebben gedaan. Vlaanderen heeft dat permanent ondersteund. We moeten dat niet alleen voortzetten, maar ook versterken. Dat is heel mijn filosofie achter de speerpuntclusters en de clusters.

Samengevat, het langetermijnengagement van de Vlaamse overheid om strategisch de biotechsector te blijven ondersteunen door onder meer investeringen in toponderzoek, de technologietransfer bij het VIB en het creëren van goede randvoorwaarden is volgens mij de beste garantie voor het verankeren van de biotechbedrijven in Vlaanderen. Een belangrijk kenniscentrum biedt bedrijven immers de mogelijkheid tot toegang tot nieuwe innovaties. Als de kennis hier is en men weet dat, als de mogelijkheid er is om samen te werken met andere bedrijven, maar ook met kennisinstellingen, dan zorgt dat voor een pool van talenten, die ervoor zorgt dat we die biotechbedrijven in Vlaanderen kunnen verankeren.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het lijkt me terecht dat goede kenniscentra zoals het VIB het centrale aanspreekpunt zijn, het centrum zijn voor de volledige sector. Dat geldt niet alleen voor het VIB: we hebben nog andere kenniscentra.

Alleen moeten we ons in de toekomst misschien het volgende afvragen. Ik verwijs naar de ervaring die ik in het verleden met het Interuniversitair Micro-electronica Centrum (imec) heb gehad. De spin-off was er in 1996, de overname in 2006, in 2016 was er deels een sluiting. We zien dus cycli van tien jaar. Die zijn blijkbaar typisch voor innovatiesectoren. BASF heeft dit overgenomen. Dat is de vrije markt. Ik sta daar voor 100 procent achter. Dit komt van een spin-off. Was het dan niet nuttig geweest voor die spin-off om te beslissen nog een paar kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) in te bouwen om nog een aantal zaken te kunnen garanderen met betrekking tot kennis? Ik heb het zien gebeuren bij imec, dus ik vraag me af of het ook niet in deze sector kan.

Minister Philippe Muyters: Wat u voorstelt, lijkt me heel moeilijk. Hoe ga je bepalen wat er na tien jaar investeren door BASF nog oorspronkelijk is, of eigenlijk eigendom van BASF is geworden? Die kapitaalfinanciering is zo belangrijk. Ik zou echt niet willen dat we drempels gaan inbouwen door KPI's of door voorwaarden te koppelen aan overnames. Dat lijkt me gevaarlijk. Ik vind dat dat wel kan als het gewoon spin-offs zijn, maar als die eenmaal worden overgenomen en een bedrijf gaat daar mee in investeren gedurende tien jaar, dan lijkt dat me heel moeilijk. We mogen er zeker niet voor zorgen dat er drempels worden ingebouwd, bijvoorbeeld voor overnames.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik kan daarmee akkoord gaan. U maakt inderdaad een duidelijk onderscheid. Op het moment dat dit een spin-off wordt, kun je wel KPI's opleggen, maar als je met een overname zit, mogen die drempels niet worden ingebouwd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de rol van de Vlaamse Regering bij de implementatie van het federale plan voor de bevordering van het vrouwelijk ondernemerschap – 1540 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Voorzitter, minister, vrouwelijk ondernemerschap is een thema dat diverse collega's en ikzelf regelmatig aanhalen in deze commissie. In maart stelde federaal minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's Borsus een plan voor ter bevordering van vrouwelijk ondernemerschap.

Ik heb dat plan bekeken. Ik heb het hem ook zien toelichten bij vrouwelijke bedrijfsleiders. Er staan inderdaad wel heel wat elementen in die barrières voor vrouwen qua ondernemerschap zouden kunnen wegnemen. Hij heeft dat plan ook voorgesteld samen met minister van Sociale zaken en Volksgezondheid De Block. Dat is ook heel belangrijk. Minister, als wij hier bepaalde dingen bespreken, dan zegt u terecht dat het gaat over statutaire dingen, dat u daar niets aan kunt doen, dat dat federaal moet worden geregeld.

Persoonlijk vind ik het plan heel goed en heel helder opgesteld. Het is ook gebaseerd op een aantal enquêtes die ook wij hier dikwijls gebruiken, van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ), van UNIZO, van het Franstalige Union des classes moyennes (UCM). Die lijken me toch enigszins een totaalbeeld te geven van de problemen en de barrières die er zijn.

In dat plan worden er heel wat maatregelen aangekondigd. Ik meen dat men federaal dus nog heel wat werk moet verrichten ter zake. Ik vind dat de federale minister toch ook heel wat maatregelen in zijn plan heeft opgenomen die Vlaams moeten worden uitgevoerd, omdat het gaat om een bevoegdheid van Vlaanderen. Hij wil een barometer van het vrouwelijk ondernemerschap invoeren door het centraliseren van cijfergegevens over de toestand en de evolutie van het vrouwelijk ondernemerschap. Dan gaat het echter over betrokkenheid, niet over een exclusieve bevoegdheid. Hij heeft het echter ook over de flexibiliteit van kinderopvangsystemen. Dat is inderdaad ook deels Vlaams. Hij wil antwoorden op de problemen waarmee vrouwen worden geconfronteerd in het kader van de financiering van een onderneming. Daarvoor heeft hij specifiek een sensibilisatie van de bankensector nodig.

Minister, ik weet natuurlijk niet hoe men daar federaal mee omgaat, maar ik weet wat u daar vanuit Vlaanderen mee doet. U hebt uw highleveloverleg met de banken. De vraag is natuurlijk aan wie we dat dan gaan overlaten. Het zou toch raar overkomen dat diezelfde banken door zowel minister Borsus als uzelf worden bevestigd. Wilt u wel meewerken aan dat voorgelegde plan? Wat vindt u daarvan? Specifiek wat de banken betreft, vraag ik me echter af hoe het met u zit. Er wordt ook gesproken over het sensibiliseren van actoren van alternatieve financiering. Daar is Vlaanderen ook mee bezig. Men wil de vrouwelijke ondernemers ook aanmoedigen om een beroep te doen op een beoefenaar van een cijferberoep. Dat is inderdaad ook iets waarmee wij bezig zijn.

Er is nog een ander deelaspect: maatregelen met betrekking tot opleiding, informatie en sensibilisering. Dat is een echte Vlaamse bevoegdheid. Er is een Vlaams actieplan 'Ondernemend onderwijs', dat werd besproken met minister Crevits en met u. Dit actieplan wil studenten ondernemerszin en competenties voor het zelfstandig ondernemerschap bijbrengen. We gaan uiteraard jongens en meisjes niet van elkaar scheiden.

Hij wil ook een aantal opleidingen in het onderwijs aanmoedigen. Hij wil bestaande vrouwennetwerken bevorderen en ondersteunen. Ik had hier graag wat meer informatie over.

Ik heb het in deze legislatuur met u nog niet gehad over de visibiliteit van de vrouw in de media. In de vorige legislatuur heeft toenmalig Vlaams minister Kris Peeters een programma gefinancierd voor 500.000 euro als ik me niet vergis. Ik vond het goed dat de vrouwen in beeld kwamen, maar vond het wel spijtig dat het in een ijsjeszaak was.

U hebt in Vlaanderen ook niet volledig stil gezeten. Er is de oprichting gepland van een Steunpunt voor Beleidsrelevant Onderzoek met als thema 'Economie en Ondernemen 2016-2020'. Dit steunpunt zal instaan voor de opvolging van onder andere de ondernemerscultuur in Vlaanderen. Minister, hoe ver staat de oprichting ervan? Er ligt hier ook een opportuniteit om extra de klemtoon op vrouwen te leggen.

Er is ook de call voor stimulerend ondernemerschap. Hier zit ook sensibilisering, bewustmaking en beeldvorming rond ondernemerschap in. Volgens de conceptnota Ondernemerschap van 17 juli 2015 is een van de doelstellingen van het tweede perceel het verhogen van de startersgraad, met een grotere vertegenwoordiging van doelgroepen, waaronder vrouwen.

Minister, er is dus een federaal plan en u hebt ook een aantal initiatieven genomen. Wat de monitoring betreft, zegt u dat het niet enkel gaat over het percentage vrouwelijke ondernemers, maar ook over welke subsidies en middelen er naar ondernemingen gaan met een vrouwelijke zaakvoerder. Minister, hoe verhouden de maatregelen van het federale plan ter bevordering van het vrouwelijk ondernemerschap zich tot de Vlaamse initiatieven ter bevordering en monitoring van het ondernemerschap? Is er met u overleg geweest? Welke initiatieven zult u nemen om de maatregelen van het plan-Borsus in Vlaanderen te implementeren? Ik weet dat het niet uw plan is, maar het is minstens een goed plan, met heel wat goede accenten en elementen. Bent u bereid om dat een kans te geven en te implementeren, als het nog niet in een deelaspect is vervat?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, er is geen overleg geweest op voorhand. Ik vind dat het federaal plan een aantal maatregelen bevat die zeker de inspanningen die wij in Vlaanderen al doen, zullen versterken. Die maatregelen zijn ook echt federale bevoegdheid. Ik denk aan de moederschapsrust, aan de vrijstelling van betaling van sociale bijdrage voor een kwartaal enzovoort. Er zijn een aantal goede maatregelen.

Tussen haakjes: UCM, Union des classes moyennes, is niet Brussels maar werkt in de Franse Gemeenschap.

Ik ga niet in op de elementen die niet tot mijn bevoegdheid behoren. Ik zal niet zeggen wat we nu wel of niet rond kinderopvang gaan doen, want dat is niet mijn bevoegdheid. Daarnaast zijn er een aantal voorstellen die gelijklopend zijn aan initiatieven die ik als minister van Economie al heb genomen en die ook terug te vinden zijn in de conceptnota zoals het effectief stimuleren van ondernemerschap. We werken dit nu uit met een overheidsopdracht. We willen sensibiliseren voor vorming en opleiding van jongeren en vrouwen die een zelfstandige activiteit willen opstarten of dat overwegen. Voor ons is dat het belangrijkste deel. Voor mij moet dat een inclusieve manier zijn: niet specifiek naar vrouwen, maar naar ondernemerschap met sensibilisering naar vrouwen zodat er vrouwelijke ondernemers zijn. Er bestaan al mooie acties zoals de vrouwelijke ondernemer van het jaar. Dat is belangrijk als rolmodel.

Om deze doelgroep te bereiken is een speciale aanpak inzake communicatie nodig die hen meer rechtstreeks aanspreekt en stimuleert om de stap te zetten en zich te informeren. Waar ik echter niet in geloof, zijn parallelle trajecten apart voor mannelijke en vrouwelijke ondernemers. Beiden zijn in de eerste plaats ondernemers en alle netwerksessies en sensibiliseringsevents zullen dan ook voor alle doelgroepen openstaan, maar wel een specifieke aandacht in de communicatie en de opvolging om te zorgen dat er voldoende bereik is bij de vrouwelijke ondernemers. Er zal dus een duidelijke monitoring zijn naar het effect en bereik van mijn gevoerde beleid.

Men stelt voor om de barometer van het vrouwelijk ondernemerschap te voeden met statistieken van de Nationale Bank van België, het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ) en Febelfin. Er wordt met andere woorden niet naar specifieke inbreng vanuit het Steunpunt voor Beleidsrelevant Onderzoek gevraagd. In de oproep tot kandidaatstelling voor dat steunpunt werd binnen het luik 'Ondernemerscultuur in Vlaanderen' echter bepaald dat opsplitsingen naar socio-demografische kenmerken waar relevant, ook worden meegenomen. Geslacht kan een van die kenmerken zijn. Als het toekomstige steunpunt in de komende jaren dergelijke resultaten oplevert, zal ik die met plezier ter beschikking stellen voor de toekomstige barometer.

Meer algemeen denk ik dat duidelijk mag zijn dat ik het federale plan absoluut toejuich, dat ik in mijn beleid in duidelijke acties voorzie ter bevordering van ondernemerschap bij vrouwen. De initiatieven die op Vlaams niveau uitvoering geven aan deze doelstelling die ook in het federale plan zit, zitten zoals u weet, voornamelijk in de lopende overheidsopdracht rond sensibilisering. Als deze overheidsopdracht finaal gegund is, ben ik uiteraard graag bereid om de specifieke acties en de kritische prestatie-indicatoren (KPI) met betrekking tot vrouwelijk ondernemerschap toelichten.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

We moeten geen afzonderlijke trajecten opzetten, maar er zijn wel degelijk specifieke problemen voor vrouwelijk ondernemerschap zoals de combinatie gezin en werk. Er zijn nu een aantal federale maatregelen genomen waarvan ik hoop dat ze een effect zullen hebben. Die genomen maatregelen nemen natuurlijk ook de barrières weg voor Vlaamse vrouwelijke ondernemers. U zegt dat 'bereik' hierbij een heel belangrijk knelpunt is. Het is een blijvende uitdaging. In de inleiding van het plan-Borsus staat dat de afgelopen vijf jaar er geen enkele toename van vrouwelijke ondernemers is. Bereik, aanwezigheid in de media – niet alleen met een eenmalig event zoals ondernemster van het jaar – moet er veel meer zijn.

Een specifieke communicatie- of mediacampagne kan daarin wel heel essentieel zijn. Een tweede punt is: meten is weten. Ik weet niet hoe u het steunpunt gaat aanpakken, maar het feit dat u zegt dat u sociodemografische elementen wilt meenemen, is heel belangrijk. Als een ondernemer start, zien we natuurlijk niet als eerste of het een man of een vrouw is, maar het is belangrijk om naar de toekomst toe te beginnen meten, want dan kunnen we effectief zeggen hoeveel van de starters er vrouwelijk zijn. Vandaag zien we vrouwen vooral in de dienstensector. Er kan nog heel wat meerwaarde in andere sectoren worden gerealiseerd, zoals bedrijfsleiders in overheidsbedrijven.

Ik noteer samen met u dat u vandaag hebt bevestigd en dat u bereid bent om meer in te zetten in bereik en communicatie. We kunnen onder andere sociodemografische elementen meten en instrumenten inzetten. Minister Borsus heeft me gezegd dat hij hetzelfde plan van aanpak wil uitvouwen naar een andere groep waar er heel veel opportuniteiten op het vlak van tewerkstelling zijn. We

hebben er al een gehad op Vlaams niveau, namelijk een tweede kans voor gefailleerden. Dat is ook een grote groep waar we meer ondernemers kunnen rekruteren. Een derde groep waar nog veel kan worden gedaan, zijn de allochtone ondernemers. Daar zijn ze op federaal niveau blijkbaar ook mee bezig. Ik geef u dat alvast mee, maar ik weet dat het ook in de call zit. Misschien is het interessant, zoals u zelf hebt aangeboden, om als het allemaal gegund is, alles wat de verschillende doelgroepen betreft, te bespreken in de commissie. Hartelijk dank daarvoor. Tandje bijsteken, communicatie en meten.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Een ondernemer is een ondernemer, of het nu een vrouw of een man is, maar de vrouwelijke ondernemers blijven toch wel een onderwerp van toenemende aandacht. In Vlaanderen zijn 33 procent van de vrouwen zelfstandig. Dat is goed. Maar 23 procent is werkgever, dat ligt iets onder het Europese gemiddelde. Er is dus wel nog een beetje werk aan de winkel om het vrouwelijk ondernemerschap voluit te stimuleren. Ontwikkeling van het vrouwelijke ondernemerschap en van ondernemerschap is belangrijk in termen van economie en jobs, maar er zijn nog een aantal bekommernissen die hinderpalen zijn voor vrouwen, zoals mevrouw Turan zegt.

Ik ben al heel lang pleitbezorger van een beter sociaal statuut voor zelfstandigen. Ik weet dat het federale materie is, maar automatisch komt dan weer de focus te liggen op de vrouwelijke zelfstandigen, omdat de combinatie werk en gezin voor die mensen toch wel moeilijk ligt. Ik denk dan nog alleen maar aan een dubbele werkdag die de zelfstandigen draaien. Ook het moederschap is een federale materie, maar hier is toch ook weer de nood aan een langduriger, flexibeler systeem voor jonge moeders, want het is allesbehalve evident om lang weg te blijven van het bedrijf. Ik weet dat in het radioprogramma BEL10 op Radio 1, een aantal vrouwelijke ondernemers u daarover hebben aangesproken. Ik was toen aan het luisteren. U had er toen oor voor om daar zeker aandacht voor te hebben.

Het federaal plan voor de bevordering van het vrouwelijke ondernemerschap geeft gehoor aan die bekommernissen. Er zijn ook een aantal facetten in opgenomen, waarbij u en de Vlaamse Regering een belangrijke rol kunnen spelen. Ik denk aan de flexibelere kinderopvang. In het plan wordt daarover een onderzoek naar voren geschoven. Men denkt dan aan langere, ongebruikelijkere uren, of een weekendregeling, die echt van pas komt, zeker voor de startende vrouwelijke ondernemers. Hoe denkt u daarover? U hebt er al een antwoord op gegeven. Misschien kunt u met collega Vandeuren afstemmen. Ook op het vlak van de dienstencheques als huishoudhulp, als een fiscale stimulans, de opleiding en informatieverstrekking voor de vrouwelijke ondernemers, kan Vlaanderen echt het verschil maken. U hebt net verduidelijkt dat u daar echt werk van maakt. Er is de belangrijke conceptnota 'ondernemerschap stimuleren', waarbij Vlaanderen de regio bij uitstek moet worden waar ondernemers ondersteund en begeleid worden in iedere levensfase. Ik wacht dan ook hoopvol op die concrete realisaties van de aangekondigde plannen om onze vrouwen nog meer aan te moedigen tot ondernemerschap, want het is een mooi beroep. Ik hoop dat ze als rolmodel mogen fungeren, vooral voor de startende, jonge vrouwelijke ondernemers.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Mijn twee vrouwelijke collega's hebben het belang van zo'n plan ter bevordering van het vrouwelijk ondernemerschap al uitgebreid beklemtoond. Ik wacht wel op nog wat steun van de mannelijke collega's. Behalve de minister heb ik ze eigenlijk weinig gehoord. Jullie durven zeker niet? *(Gelach)*

Mijn vrouwelijke collega's hebben terecht de nood en het belang van dat plan beklemtoond. U antwoordde zonet dat u uiteraard enkel zou antwoorden over wat

uw bevoegdheden betreft. Dat lijkt me heel logisch. Ik vind het dan ook een beetje jammer te moeten horen dat uw federale collega u niet betrokken heeft bij het opstellen van het plan. Hij spreekt blijkbaar wel over bevoegdheden van andere ministers zonder hen erbij te betrekken. Dat is jammer, en het is verbazingwekkend om te horen dat u alleen maar akte kunt nemen van het federale plan waar toch ook wel heel wat elementen instaan die gevolgen hebben voor Vlaanderen en voor uw bevoegdheden.

Ik wou nog een specifiek punt vermelden ter aanvulling. Mevrouw Remen heeft even verwezen naar de dienstencheques. In Vlaanderen werd de maatregel genomen om vrouwelijke ondernemers te ondersteunen tijdens hun moederschap door hen 105 gratis dienstencheques te geven. Uit een enquête van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) blijkt dat dit zeer positief wordt onthaald. In het plan staat daarover wel een tegenstrijdigheid. In een punt staat dat wordt voorgesteld om de gratis dienstencheques semiautomatisch toe te kennen, en iets lager staat dan dat er zal worden afgezien van een toekenning omdat niet iedereen het aanvraagt. Wat is uw houding daarover? Het wordt positief onthaald. Het is echt wel dat duwtje in de rug voor jonge, vrouwelijke ondernemers, moeders, om toch de combinatie arbeid-gezin te kunnen maximaliseren. Mijn vraag gaat dus specifiek over de toekenning van de dienstencheques in geval van moederschapsrust.

Minister Philippe Muyters: Ik kan alleen vaststellen dat in het federaal plan staat dat een financiering zal worden opgezet om gratis dienstencheques te geven, en dus ook een systeem. Ik ben het niet die dat doet. Ik kan u daar dus niet op antwoorden. Het federaal niveau kan dienstencheques betalen en die toekennen, maar dat is het federaal kader, dat is niet mijn bevoegdheid. Dienstencheques zijn een Vlaamse bevoegdheid. Blijkbaar gaat het federaal niveau dat instrument gebruiken. Dat is prima.

An Christiaens (CD&V): U bent daar niet bij betrokken?

Minister Philippe Muyters: Neen, en ik heb ook geen vraag gekregen.

Een ander punt was of ik een extra accent wil leggen op communicatie, maar dat was ook mijn bedoeling.

Güler Turan (sp.a): Dit dossier moeten we blijven opvolgen. Hopelijk kunnen we tegen het einde van de legislatuur met zijn allen vaststellen dat het vrouwelijk ondernemerschapspercentage tot 50 procent is gegroeid.

Ik heb nog een heel specifieke vraag, omdat ik vind dat u altijd gebruik maakt van het overlegmoment met de banken. Wat de financiering van vrouwelijke ondernemers betreft, is duidelijk gebleken uit de verschillende enquêtes dat vrouwelijke ondernemers moeilijker financiering vinden omdat ze hun dossiers waarschijnlijk anders, veel voorzichtiger, aanpakken, met veel bescheidenheid. Daarvan zegt Ombudsfin dat ze de banken willen sensibiliseren, maar ik denk dat u daar beter voor geplaatst bent. Ik wil u specifiek vragen of u dit op het eerstvolgende highleveloverleg met de banken hoog op de agenda wilt plaatsen.

Minister Philippe Muyters: Voor alle duidelijkheid: ja.

Güler Turan (sp.a): Dan wacht ik op uw reactie. In plaats van dat ik de vraag stel, stel ik voor dat u tijdens de commissievergadering spontaan zegt wanneer dat overleg heeft plaatsgevonden. Wij rekenen daarop als leden van de commissie Economie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Matthias Diependaele aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de overname van Punch Powertrain en de financiële impact voor Vlaanderen – 1561 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister, we hebben daarnet een West-Vlaams onderonsje gehad, dat bulkte van frustratie. Dat een Oost-Vlaming het aandurft een vraag te stellen over iets wat beschouwd wordt als een Limburgs feit, leverde heel wat telefoontjes op met de vraag: wat bent u met ons geld van plan? Voor alle duidelijkheid, dit is een puur informatieve vraag over de weerslag van de overname van Punch Powertrain.

Vorige week is Punch Powertrain met vestiging in Sint-Truiden en gespecialiseerd in de productie van automatische versnellingsbakken verkocht aan de Chinese Yinyi-groep. Die had maar liefst 1 miljard euro veil voor de overname van het Limburgse bedrijf, waar vandaag zo'n 600 mensen werken. De bedoeling moet zijn dat er niets verandert aan de tewerkstelling in Vlaanderen en er wordt gesproken over een "tweede groeispurt" onder de Chinezen.

Met de overname koopt Yinyi alle aandelen van de Vlaamse investeringsmaatschappij Gimv en Gimv XL – 32 procent –, het Chinese fonds New Horizon Capital – 30 procent –, de Limburgse Reconversiematschappij LRM – 26,5 procent –, het durfkapitaalfonds Capricorn – 10,4 procent –, waar de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) een aandeel van 13,4 procent in heeft, en het management –1,1 procent. De Gimv zou alvast een forse meerwaarde boeken op de verkoop en naar verluidt tot 100 miljoen euro kunnen doorstorten naar de Vlaamse overheid. LRM zou op zijn beurt 240 miljoen euro aan de overname overhouden, dat opnieuw geïnvesteerd kan worden in de economie.

Minister, kunt u voor de aandeelhouders met betrokkenheid van de Vlaamse overheid, namelijk Gimv en Gimv XL, PMV en LRM, aangeven wat de financiële impact is van de overname van Punch Powertrain door Yinyi?

Kunt u nader toelichten wat de plannen zijn van de aandeelhouders met betrokkenheid van de Vlaamse overheid met de meerwaarde die zij hebben kunnen realiseren? Op welke manier zullen deze bedragen geëinvesteerd worden in de Vlaamse economie en in Vlaamse bedrijven? Valt er een positieve impact op de Vlaamse begroting te verwachten door de overname van Punch Powertrain en zo ja, welke?

Minister Philippe Muyters: Vooraf wil ik eerst benadrukken dat het nog enkele weken of zelfs maanden zal duren vooraleer alle voorwaarden voor de transactie vervuld zullen zijn. Het risico bestaat dus nog dat daaraan niet wordt voldaan en dat de transactie niet doorgaat. Het is met andere woorden voorbarig om te spreken over een financiële impact voor de Vlaamse overheid.

Zoals terecht in de vraag wordt aangegeven, is de Vlaamse overheid via PMV, LRM, Gimv en het Gimv XL-fonds belanghebbende bij Punch Powertrain, alles samen, rechtstreeks en onrechtstreeks, voor een totaal van ongeveer 43 procent. Het rechtstreeks aandeel van de LRM in Punch Powertrain bedraagt 26,5 procent. Onrechtstreeks heeft de LRM een aandeel van 8,93 procent in Capricorn Cleantech Fund, dat op haar beurt 8,91 procent heeft in Punch Powertrain. Dat betekent dat er bovenop de 26,5 procent nog een indirect aandeel is van 0,8 procent.

Via het Gimv XL-fonds heeft de Vlaamse overheid een onrechtstreeks belang van in totaal circa 13 procent. Dit aandeel is de resultante van de deelneming van het

Gimv XL-fonds van 32 procent in Punch Powertrain en de belangen van de Vlaamse ParticipatieMaatschappij (VPM) in dit Gimv XL-fonds: VPM heeft een rechtstreeks engagement van in totaal 185 miljoen euro in het Gimv XL-fonds. Dit vertegenwoordigt een belang van circa 30 procent in dit Gimv XL-fonds. Dat komt neer op een onrechtstreeks aandeel via VPM van 9,6 procent.

Gimv zelf onderschreef een engagement van 41 procent in het Gimv XL-fonds. De deelneming van VPM in Gimv zelf bedraagt dan weer 26,82 procent waardoor de Vlaamse overheid een onrechtstreeks belang heeft in het Gimv XL-fonds dat kan worden gelijkgesteld met 11 procent. Dat betekent dat Gimv een aandeel van 3,52 procent heeft in Punch Powertrain.

Samengeteld bedraagt het onrechtstreeks belang van de Vlaamse overheid in Punch Powertrain via het Gimv XL-fonds dus ongeveer 13 procent. PMV heeft een rechtstreeks aandeel van 1,78 procent. Daarnaast is er nog een onrechtstreeks aandeel via de deelname van PMV voor 13,39 procent in het durfkapitaalfonds Capricorn Cleantech Fund, dat een deelname heeft van 8,91 procent in Punch Powertrain. Dit komt neer op een onrechtstreeks aandeel voor PMV van 1,2 procent in Punch Powertrain.

Indien de deal dus definitief is, zijn dit de pro rata opbrengsten die elke partij kan verwachten. Zoals gezegd is de deal nog niet definitief dus lijkt het heel voorbarig om hier uitspraken over te doen. Beslissingen over de aanwending van middelen van de betrokken vennootschappen komen in beginsel toe aan de raad van bestuur van deze vennootschappen. Voor PMV en LRM gaan wij hierover uiteraard in overleg gezien hun maatschappelijke rol als overheidsinvesteerder.

Wat betreft het Gimv XL-fonds kan ik hier momenteel nog geen concrete uitspraken over doen aangezien de Vlaamse overheid hier via de VPM geen controle over uitoefent net zoals dat ook bij Gimv niet het geval is. Ik zal uiteraard in het overleg pleiten voor een terugstroom van deze middelen naar de Vlaamse economie door nieuwe kapitaalinvesteringen in Vlaamse bedrijven en ik bekijk wat de concrete mogelijkheden zijn zowel naar uitbreiding van bestaande fondsen als nieuwe initiatieven.

Aangezien enerzijds de transactie nog niet is afgerond, en anderzijds de diverse bestuursorganen nog geen beslissing hebben genomen over een mogelijke aanwending van de middelen, ga ik mij nog niet wagen aan een inschatting van de impact op de Vlaamse begroting van deze transactie. Bovendien dient opgemerkt dat de middelen uit Gimv XL, PMV en LRM ESR8-middelen betreffen en dus in beginsel geen aanleiding zullen geven tot ESR-opbrengsten waarmee ESR-uitgaven kunnen gebeuren. Mocht een verkoop ergens aanleiding geven tot een hoger dividend, dan zou dat een effect kunnen hebben op onze ESR-inkomsten en ESR-uitgaven. Die beslissingen moeten op dat moment genomen worden, nu kan ik daar nog niet op vooruitlopen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister, ik dank u voor het overzicht dat alvast een aantal zaken verduidelijkt. Volgens mij is dit een succesverhaal. Het is in het verleden ook wel anders geweest en dat is niet abnormaal, het gaat immers om investeringsfondsen. We kijken uit naar de verdere afhandeling, die hopelijk even positief zal uitdraaien.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Wouter Vanbesien aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de handelsmissie naar Indonesië
– 1585 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister, van 12 tot 19 maart bent u samen met collega's uit andere regeringen, met prinses Astrid en met heel wat Belgische bedrijven, havens en belangengroepen op handelsmissie getrokken naar Indonesië, in een organisatie van het interfederaal Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH), in samenwerking met onder meer Flanders Investment & Trade (FIT).

Als het gaat over buitenlandse handel komen vaak twee topics de kop opsteken tijdens de debatten in het Vlaams Parlement. Het eerste is de meerwaarde van die reizen die worden georganiseerd door het ABH, terwijl we FIT hebben. In de commissie Buitenlands Beleid wordt daar om de twee à drie weken wel een vraag over gesteld.

In hoeverre is buitenlandse handel een element in het buitenlands beleid dat nog andere doelstellingen heeft dan enkel het bevorderen van handel en handelscontacten, met name democratisering en de versterking van de mensenrechten? In het regeerakkoord staat dat mensenrechten een belangrijk element is en dat er linken moeten worden gelegd met buitenlandse handel.

Wat is uw evaluatie van de economische kant van de missie? Vindt u dat deze missie die georganiseerd werd door het agentschap geslaagd? Heeft die een meerwaarde voor Vlaanderen?

Op het vlak van mensenrechten zijn er twee topics die in het kader van Indonesië alvast zeer actueel zijn. Dat is hun omgang met minderheidsgroepen, onder andere christenen. Een ander element is de positie van holebi's en transgenders, met een toenemende maatschappelijke intolerantie. Het publieke discours is soms erg hard, ook van beleidsverantwoordelijken. De minister van Research, Technologie en Hoger Onderwijs, Muhammad Nasir, verklaarde dat LGBT's (lesbian, gay, bisexual, transgender) niet thuishoren op universiteiten. Dat is erg discriminatoir. De minister van Defensie noemde holebi's en transgenders een sluipend kwaad dat erger is dan een kernoorlog. Zwaarder kunnen de bewoordingen eigenlijk niet zijn. U zult dat uiteraard niet opgelost hebben met deze missie, maar met welke gezagsdragers hebt u gesproken in Indonesië? Hebt u gesproken over de mensenrechten en de positie van de minderheidsgroepen en holebi's? Wat was hun antwoord?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Vanbesien, ik wil eerst een nuance aanbrengen. Een missie 'georganiseerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel' betekent dat de raad van bestuur, waarin onder meer de regionale export- en investeringspromotieagentschappen en de FOD Buitenlandse Zaken zetelen, gezamenlijk tot de beslissing komen dat een bepaalde bestemming nuttig wordt geacht om met de prinses te bezoeken. In de praktijk betekent dit vervolgens dat vooral de praktische elementen van dit bezoek zoals reisorganisatie, programma-coördinatie, drukwerk en persbegeleiding door het ABH worden uitgevoerd. De begeleiding van de bedrijven, het opzetten en bevolken van de seminars en het organiseren van de persoonlijke business-to-businesscontacten gebeuren door de regionale export- en investeringspromotieagentschappen. Voor Vlaanderen is dat Flanders Investment & Trade.

FIT had deze missie zeer goed voorbereid. De seminaries waren ruim bevolkt met ruim 3000 aanwezigen. De sprekers waren van hoog niveau, de agenda's van de bedrijven waren zeer goed gevuld met business-to-businesscontacten en uit mijn gesprekken met de meegereisde bedrijven kon ik een algemene tevredenheid afleiden. Ik evalueer deze missie dan ook als geslaagd op vlak van handel. Wat je van een missie mag verwachten, was geslaagd.

Waarom zeg ik 'wat je mag verwachten'? Dergelijke handelsmissie wordt wel eens gedefinieerd als 45 procent voorbereiding, 10 procent missie ter plaatse en 45 procent opvolging. Dat is de vuistregel. Het is nu aan de betrokken bedrijven om samen met het kantoor van FIT in Jakarta de missie verder op te volgen. Een aantal successen zijn ter plaatse gerealiseerd. Het is leuk als dossiers die vastzitten, opgelost geraken. Dat lukt niet altijd daar, maar moet achteraf gebeuren.

Ik had samen met de andere officiële delegatieleden gesprekken met de coördinerende minister voor Economische Zaken, de vicepresident en ook de president, wat oorspronkelijk niet was gepland. Het belang van de missie kan hiermee in de verf worden gezet. We hebben ook gesproken met de minister van Transport, de gouverneur van Jakarta, de minister van 'Energy and Natural Resources', de coördinerende minister van 'Maritime Affairs', de viceminister van 'Agriculture', de burgemeester van Bandung, de gouverneur van West-Java, de minister van Industrie en de vicegouverneur van West-Java. Ik heb hun namen niet genoemd, maar ik zal ze u bezorgen.

In de meeste gevallen hebben we die mensen gesproken samen met de bedrijven waarbij we de bedrijven vooral de kans hebben gegeven om de problemen die ze ondervinden, aan bod te brengen. Dat is ook het eerste aspect van een handelsmissie. Het aspect van de mensenrechten komt dan ook eerder in de marge aan bod. Ik hoop dat u dat begrijpt. Het is de minister van Buitenlandse Zaken of zijn vertegenwoordiger die dit element in de politieke gesprekken naar voren brengt. Tijdens deze missie is dit inderdaad gebeurd, weliswaar in brede bewoordingen zonder specifieke verwijzing naar minderheidsgroepen. Het antwoord van de gesprekspartners was in dit opzicht dan ook vrij algemeen en verwees naar het feit dat Indonesië het respect voor de mensenrechten meeneemt in het algemeen beleid. Het is aan de diplomatieke vertegenwoordiging ter plekke om als opvolging van deze missie toe te zien dat hier werk van gemaakt wordt.

Ik wil daar wel nog het volgende aan toevoegen. Ik verwijs naar twee wat diepgaandere gesprekken. Het eerste gesprek was met de president zelf. Het tweede was met de burgemeester van de stad Bandung. Dat is een heel grote stad, van 2,5 miljoen inwoners, geloof ik. Bij dat gesprek was ik echter zelf niet aanwezig, omdat ik toen ziek te bed lag. Ik heb dat dus zelf niet gehoord, maar men heeft me uitdrukkelijk gezegd dat uit dat gesprek, net zoals ik dat bij het gesprek met de president heb ervaren, is gebleken dat die Indonesische toppolitici hun land echt willen moderniseren en uitdrukkelijk kiezen voor een open samenlevingsmodel. Het lijkt me toch wel zeer belangrijk om dat te mogen ondervinden met betrekking tot een land dat het meest geïslamiseerde land ter wereld is.

In het algemeen ben ik er ook van overtuigd dat een land als Indonesië, in de fase waarin het zich bevindt, het best positief kan worden ondersteund door intensieve handelsrelaties op te bouwen, door wetenschappelijke en andere samenwerkingsverbanden op te zetten. Om maar iets te noemen: nu heeft men er 500.000 kilometer spoor of zoiets, en dat zal worden verdubbeld. U mag me niet vastpinnen op getallen, maar ik meen dat ze 130 luchthavens hebben, en die zullen worden gemoderniseerd. Het investeringsprogramma is enorm. Dat is dus een land in evolutie. Ik meen dus dat we door het voornoemde te doen, ook op die aspecten daadwerkelijk een invloed kunnen hebben.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor alle duidelijkheid, wat het economische betreft, was de strekking van mijn vraag niet dat ik het belang en het effect van dergelijke missies onderschat. Ze lijken me inderdaad zeer belangrijk. Het lijkt me dus goed dat u daarheen gaat. U hebt dat nog eens bewezen met uw verslag daarover. Mijn vraag betrof specifiek de meerwaarde van het agentschap, en daarop hebt u dan niet geantwoord. U hebt nogal snel gesteld dat FIT eigenlijk de belangrijkste contacten heeft gelegd en dat het dat zeer goed heeft gedaan.

Mijn vraag was: is het een meerwaarde geweest dat dit binnen het Agentschap voor Buitenlandse Handel was? U zegt dat u zeer hoge gezagsdragers hebt kunnen ontmoeten, tot de president toe. Had dat iets te maken met de samenstelling van deze handelsmissie en met de aanwezigheid van de prinses? Ik ben zelf republikein, dus ik ben hier niet om het koningshuis te verdedigen, maar mijn vraag is of dat al dan niet effect heeft. Heeft dit een meerwaarde of niet? Als uw conclusie zou zijn dat het eigenlijk geen meerwaarde had, omdat FIT alles heeft georganiseerd, dan kunt u dat bij wijze van spreken volgende keer ook alleen met FIT doen. Ik vind dat belangrijk omdat dat toch een langlopend debat is. Het is interessant om de ervaringen die er dan zijn, mee in de schaal te leggen.

Het doet me plezier dat u zegt dat de mensenrechten tot op het hoogste niveau zijn aangebracht, in algemene bewoordingen. Het is niet de eerste focus geweest, maar het is wel een element geweest. Ik ben het er niet helemaal mee eens als u zegt dat dit eigenlijk iets voor Buitenlandse Zaken is, dat ons beleid qua buitenlandse handel daar wat los van staat, dat er een taakverdeling is. Als we die redenering doortrekken, dan wil dat zeggen dat mensenrechten en democratie een federale bevoegdheid zijn en handel een Vlaamse bevoegdheid, zodat onze ministers zich bij onze betrachtingen en onze contacten met buitenlandse gezagsdragers enkel op het economische hoeven te richten. U zegt dat dit een land in expansie is, dat zich voluit wil moderniseren, dat voluit met infrastructuurinvesteringen bezig is, dat economisch wil aanhaken bij de mondiale economie. Die modernisering is dus aan de gang en men werkt in de richting van een open samenleving. Dat is natuurlijk niet altijd hetzelfde. We kennen voorbeelden genoeg van landen, om China niet te noemen, die zich wel economisch aanzienlijk aan het moderniseren zijn, maar waar de democratische omwentelingen daar niet onmiddellijk en automatisch uit volgen. Ze kunnen samengaan. Ze moeten samengaan. Ik denk dat we ook in ons eigen beleid qua buitenlandse handel economische ontwikkeling en een versterking van de mensenrechten en de democratie toch allebei als doelstelling moeten behouden.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Collega Vanbesien, ik wou gewoon reageren op uw laatste opmerking. We mogen natuurlijk ook niet naïef zijn. De helft van wat u vandaag aanhebt, is waarschijnlijk ergens in Zuidoost-Azië gemaakt, en wat u eet, zal waarschijnlijk ook wel van die landen komen. Als we niet gaan wegens die zaken die niet in orde zijn, dan isoleren we hen. U hebt dat ook niet gezegd. Ik stel het nu enigszins zwart-wit. Net door handel te drijven, kan men met die mensen in contact komen en kan men inderdaad informele gesprekken hebben. Ik ben zelf vroeger ook vaak naar het buitenland geweest. Je voelt dat dat veel beter werkt als het over informele contacten gaat dan dat we bij wijze van spreken vanop onze luie stoel in een commissiezaal even gaan zeggen wat we verkeerd en niet verkeerd vinden. Het is soms veel beter om dat verhaal te gaan brengen.

Minister Philippe Muyters: Ik wil even heel kort reageren op de vraag of het Agentschap voor Buitenlandse Handel al dan niet een meerwaarde heeft. Ik zal het anders zeggen. U hebt het ook zo gevraagd. Ik zal heel duidelijk antwoorden op de vraag of het feit dat prinses Astrid is meegegaan deuren heeft geopend,

zeker wat die gezagsdragers betreft: ja. Ik ben echter ook een republikein en ik zeg niet dat bijvoorbeeld een vicepresident dat ook niet zou hebben gekund. Het antwoord is echter: ja, zonder twijfel. Of je daar dan een Agentschap voor Buitenlandse Handel voor nodig hebt, is echter een andere vraag. Daar ga ik niet op antwoorden. U stelde een vraag over de prinses.

Mocht het zo zijn overgekomen dat er een taakverdeling is waarbij Buitenlandse Zaken dat maar moet doen en Buitenlandse Handel zich daar niet mee moet bezighouden, dan is dat niet wat ik bedoelde. In eerste instantie vind ik dat een zaak van Buitenlandse Zaken, en die gaan toch altijd mee bij die handelsmissies. In tweede instantie nemen we dat dus echter ook mee bij de handel.

Dat was wat ik bedoelde in mijn laatste punt. Met de enorme sprong die Indonesië maakt, ook in investeringen, en het feit dat Vlaanderen er met een aantal firma's aanwezig is, kan die mentaliteit ook meer. Ik neem het wel mee, ook in de gesprekken die we hebben gehad.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.